

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
PRORAČUNA ZAPADNOHERCEGOVAČKE ŽUPANIJE
ZA 2011. GODINU**

Broj: 04-02/12

Sarajevo, srpanj 2012. godinu

**PREDSJEDAVALAČEM SKUPŠTINE ZAPADNOHERCEGOVAČKE ŽUPANIJE
PREDSJEDNIKU VLADE ZAPADNOHERCEGOVAČKE ŽUPANIJE
MINISTRU FINACIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKE ŽUPANIJE**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća Proračuna Zapadnohercegovačke županije (u daljem tekstu: Županija) za 2011. godinu (bilanca stanja na dan 31. prosinac 2011. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvješća o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Županije odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvješćivanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Vlade sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH" broj 22/06), Okviru međunarodnih standarda vrhovnih revizorskih institucija – ISSAI, Okvir u BiH ("Službeni glasnik BiH" broj: 38/11 i "Službene novine FBiH" broj: 30/11) i kodeksom profesionalne etike revizora. Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju temelj za naše revizorsko mišljenje.

Temelj za izražavanje mišljenja:

- 1. Planiranje, izrada i donošenje Proračuna Županije nije vršeno sukladno Zakonu o proračunima u FBiH. Nije upravljano javnim novcem na propisani način. Posljedica istog je nerealno planiranje izdataka koji se odnose na zakonske obveze iz oblasti socijalne skrbi, trošenje iznad stvarnih mogućnosti, kao i iskazivanje deficita u iznosu 1.725.150 KM, (točka 4.3 Izvješća).**
- 2. Proračun za 2011. godinu je usvojen bez plana pokrića deficita prethodnih godina od 33.449.703 KM kako je propisano Zakonom o proračunima u FBiH, čime je ugroženo financiranje funkcija Županije. Akumulirani deficit na datum bilance je iznosio 35.174.853 KM i premašuje izvore stalnih sredstava za 3.204.453 KM (točke: 4.3 i 4.7 Izvješća).**

3. Precijenjeni su prihodi za 2.748.109 KM, koji se odnose na razliku prikupljenih a neutrošenih namjenskih sredstva (naknade za šume, vode, ceste i dio sredstava za okoliš), koja su odmah oprihodovana i nisu evidentirana na poziciji vremenski razgraničenih prihoda, što je suprotno Upustvu o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganju sredstvima sa posebnih namjenskih računa otvorenih kao podračuna u okviru JRR, (točka 4.4 Izvješća).
4. Rashodi i izdaci 2011. godine u iznosu od 1.641.986 KM nisu knjigovodstveno evidentirani u trenutku nastanka obveze, što je suprotno računovodstvenom načelu modificiranog nastanka događaja i predstavljaju više stvorene obveze od dozvoljenih proračunom (prekoračenje), čime nije postupljeno sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, (točke: 4.3., 4.5.3., 4.7 i 4.8.4 Izvješća).
5. Financijski rezultat za 2011. godinu deficit u iznosu 1.725.150 KM nije točno iskazan, odnosno manje je iskazan za 5.046.606 KM. Od čega se iznos 2.298.497 KM odnosi na izdatke koji nisu evidentirani u financijskim izvješćima na poziciji rashoda i izdataka u trenutku nastanka obveze, a 2.748.109 KM na razliku prikupljenih namjenskih sredstava (naknade za šume, vode, ceste i dio sredstava za okoliš), koja su odmah oprihodovana i nisu namjenski utrošena sukladno zakonskim propisima, nego iskorištena za druge rashode i izdatke, (točke: 4.4 i 4.7 Izvješća).
6. Iskazani su rashodi i izdaci iz ranijih godina u iznosu 1.573.963 KM, od čega iz 2010. godine 1.411.388 KM i iz 2003. 2008. i 2009. godine u iznosu 162.575 KM, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, (točke: 4.5.2., 4.5.3 i 4.7 Izvješća).
7. Nije izvršeno usklađivanje i spravljanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja stalnih sredstava i obveza na datum bilance, zbog čega nemamo pouzdanu osnovu da potvrdimo iskazanu vrijednost istih u financijskim izvješćima, što nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i provedbenim aktima, (točke: 4.8 i 4.8.4 Izvješća).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na financijska izvješća mogu imati stavke navedene u prethodnim točkama, godišnja financijska izvješća Proračuna Zapadnohercegovačke županije ne prikazuje istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na dan 31.12.2011. godine, rezultate poslovanja i izvršenja proračuna, za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Financijsko poslovanje Zapadnohercegovačke županije tijekom 2011. godine nije bilo u svim materijalno– značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 27.04.2012. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

KAZALO

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3.	REZIME DATIH PREPORUKA	2
4.	NALAZI I PREPORUKE	3
4.1	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća.....	3
4.2	Sustav internih kontrola	4
4.3	Proračun za 2011. godinu	5
4.4	Prihodi i primici.....	7
4.5	Tekući rashodi	10
4.5.1	Bruto plaće i naknade troškova djelatnika.....	10
4.5.2	Izdaci za materijal i usluge	12
4.5.3	Tekući transferi (prijenosi)	14
4.5.4	Tekuća pričuva	18
4.5.5	Kapitalni transferi (prijenosi).....	19
4.6	Nabave, kapitalni izdaci i primjena Zakona o javnim nabavama BiH.....	19
4.7	Financijski rezultat	20
4.8	Godišnji popis na dan 31.12.2011. godine.....	21
4.8.1	Stalna sredstva	22
4.8.2	Novčana sredstva.....	23
4.8.3	Kratkoročna potraživanja	23
4.8.4	Kratkoročne obveze i razgraničenja	24
4.8.5	Dugoročne obveze i razgraničenja	25
5.	SUDSKI SPOROVI	25
5.1	Vanbilansna evidencija	26
5.2	IT Sustav	26
6.	KOMENTAR	26

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
PRORAČUNA ZAPADNOHERCEGOVAČKE ŽUPANIJE
ZA 2011. GODINU

1. UVOD

Zapadnohercegovačka županija (u daljem tekstu: Županija), kao federalna jedinica FBiH uspostavljena je Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Zapadnohercegovačke županije, koja svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine i Vlade.

Ustavom Zapadnohercegovačke županije je propisano da Županija ima sve ovlasti koja Ustavom Federacije nisu izričito povjerena federalnoj vlasti ili koja nisu Ustavom Federacije utvrđena kao zajedničke ovlasti Federacije i Županije. Županija ima ovlasti za: donošenje odluka, u okviru utvrđene ekonomske politike, za poticanje gospodarskog i društvenog razvitka; financiranje djelatnosti županijske vlasti ili djelatnosti pod njezinim pokroviteljstvom oporezivanjem, posudbom ili drugim sredstvima; utvrđivanje naobrazbene politike, uključujući donošenje propisa o naobrazbi, te osiguranje naobrazbe; utvrđivanje i provedbu kulturne politike; utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se odnose na uređivanje i izgradnju stambenih objekata; utvrđivanje politike u svezi s reguliranjem i osiguranjem javnih službi; donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje; donošenja propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti; utvrđivanje politike u svezi s osiguranjem radio i TV postaja, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog djelovanja, te osiguranje njihovog rada; provedba socijalne politike i uspostava službi socijalne skrbi; stvaranje i provedbu politike županijskog turizma, razvoj turističkih resursa.

Zakonodavnu vlast u Županiji vrši Skupština Županije, a izvršnu Vlada Županije koju čine Premijer i 8 ministara. Funkciju županijske uprave vrši osam ministarstava, uprave i upravne ustanove i zavod sukladno Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu županijske uprave, kojim se utvrđuje ustrojstvo županijskih tijela uprave i županijskih upravnih organizacija, određuje njihov djelokrug i druga pitanja organizacije i rada. Županijskim ministarstvima rukovodi ministar, a radom uprava, upravnih ustanova i zavoda rukovode direktori.

Sredstva za rad županijskih organa uprave i ustanova kojima je povjereno izvršavanje županijske politike i županijskih propisa utvrđuju se Proračunom Županije.

Županija se sastoji iz 4 općine: Ljubuški, Široki Brijeg, Posušje i Grude.

Proračunom Županije za 2011. godinu planirano je financiranje 2.206 djelatnika, a Izmjenama i dopunama proračuna 2.199. Temeljem obračuna plaće za prosinac 2011. godine broj djelatnika je 2.145.

Sjedište Vlade Županije je u Širokom Brijegu, ulica Stjepana Radića broj 3.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidirana financijska izvješća Proračuna Županije za 2011. godinu i usklađenost poslovanja ministarstava i drugih proračunskih korisnika u Županiji sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije financijskih izvješća Proračuna Županije za 2011. godinu je pribavljanje realne osnove da se na bazi pregleda financijskih izvješća i pripadajućih računa korisnika županijskog proračuna, sukladno usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, kao i da se ocjeni financijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sustav internih kontrola.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom Proračuna Županije za 2011. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- *Donijeti sva nedostajuća akta sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod proračunskih korisnika, te vršiti dosljednu primjenu donesenih akata, radi uspostavljanja adekvatnog sistema internih kontrola.*
- *Potrebno je uspostaviti internu reviziju sukladno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o internoj reviziji proračunskih korisnika.*
- *Planiranje proračunskih sredstava vršiti na temelju ostvarivih prihoda, te pri planiranju, izradi, donošenju i izvršenju proračuna poštivati odredbe Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju proračuna Županije za šta je nadležna izvršna i zakonodavna vlast.*
- *Prikupljena a neutrošena namjenska sredstva knjigovodstveno evidentirati na poziciji vremenski razgraničenih prihoda, te otvoriti posebne namjenske podračune za sredstava za šume, vode i ceste, kako bi se omogućilo praćenje namjenskog utroška ovih sredstava u narednom periodu.*
- *Uskladiti županijske akte sukladno Uredbi o posebnim naknadama za okoliš koje se plaćaju pri registraciji motornih vozila FBiH.*
- *Sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele urediti vrstu i način korištenja vlastitih prihoda, te evidentiranje i usuglašavanje prihoda vršiti sukladno Zakonu o Riznici u FBiH.*
- *U cilju zaštite imovine Županije i ostvarivanja koristi od iste Vlada treba preispitati dosadašnji način rada svih koji su uključeni u proces koncesija.*
- *Obračun i fakturiranje koncesionih naknada vršiti po svim zaključenim ugovorima o koncesiji i potraživanja po istim knjigovodstveno evidentirati, te poduzeti sve zakonom propisane mjere za naplatu dugovanja koncesionara.*
- *Donijeti provedbene akte kojim će se regulirati procedure postupanja nadležnih proračunskih korisnika u dijelu utvrđivanja cijena koncesionih naknada i osiguranja nadzora nad provedbom sklopljenih ugovora o koncesijama.*
- *Doprinosi za beneficirani radni staž policijskih službenika obračunavati, evidentirati i isplaćivati sukladno Zakonu o policijskim službenicima Županije.*
- *Pojačati kontrolu i odobravati izdatke za službena putovanja uz dosljednu primjenu Odluke o naknadama iz osnova materijalnih prava djelatnika kod korisnika proračuna Županije.*
- *Donijeti pisane procedure kojim će se definirati način i kontrola korištenja službenih vozila i utvrditi normative utroška goriva, te uspostaviti kontrolu nad istim u cilju racionalnog korištenja vozila i trošenja sredstava za ove namjene.*
- *Donijeti procedure za korištenje sredstava reprezentacije kojim će se definirati pravo, način, visina i kontrola utroška ovih sredstava, u cilju efikasnijeg i racionalnijeg trošenja proračunskih sredstava.*
- *Vlada Županije treba odrediti kriterije za raspodjelu sredstava tekućih prijenosa, te osigurati kontrolu i nadzor nad namjenskim utroškom javnog novca.*
- *Izdatke za izgradnju i rekonstrukciju planirati i evidentirati na kapitalnim izdacima.*
- *Vlada Županije i ministar gospodarstva trebaju blagovremeno donijeti Program utroška sredstava i Naputak za ostvarivanje prava na novčane poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji i gospodarstvu.*
- *Uspostaviti centralnu bazu podataka o korisnicima i vrstama novčanih potpora sukladno Zakonu o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj i prehrambenoj proizvodnji u Županiji.*
- *Skupština i Vlada trebaju osigurati da se namjenska sredstva za šume i vode u cijelosti stave na raspolaganje nadležnim institucijama, odnosno planiraju i Programi utroška donose prema visini prikupljenih sredstava u cilju namjenskog utroška istih sukladno zakonskim propisima.*
- *Namjenska sredstva za zaštitu i spašavanje raspodjeliti sukladno zakonskim propisima, propisati kriterije i prioritete za pružanje jednokratnih pomoći, te vršiti stvarni nadzor od strane Uprava za civilnu zaštitu, radi osiguranja namjenskog utroška.*
- *Prilikom realizacije tekućih prijenosa za kulturu i šport u cijelosti primjenjivati odluke Vlade o kriterijima izbora i raspodjeli sredstava za kulturu i šport.*

- *Ministarstvo hrvatskih branitelja treba dosljedno i u potpunosti primjenjivati doneseni Program utroška sredstava s kriterijima za raspodjelu sredstava za tekuće prijenose udrugama, kao i osigurati nadzor nad namjenskim utroškom dodijeljenih javnih sredstava.*
- *Donijeti kriterije za uporabu sredstava tekuće pričuve i ista u cijelosti koristiti sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, a odlukama o korištenju istih utvrditi obvezu podnošenja izvješća o utrošku.*
- *Vlada Županije za sredstva kapitalnih prijenosa drugim razinama vlasti treba nisu predviđeni detaljni kriteriji, odnosno uvjeti o načinu raspodjele sredstava, te osigurati stvarni nadzor nad utroškom u predviđene namjene.*
- *Za nabavu stalnih sredstava Vlada na prijedlog proračunskih korisnika treba da donosi Programe utroška sredstava kapitalnih izdataka sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Županije, a proračunski korisnici treba da donose Plan nabavki roba, usluga i radova.*
- *Postupke nabave roba (vozila), kao i odabir dobavljača provoditi sukladno Zakonom o javnim nabavkama BiH i podzakonskim aktima.*
- *Izvršiti analizu iskazanog deficita i poduzeti adekvatne mjere na planiranju pokrića istog sukladno članku 17. Zakona o proračunima u FBiH.*
- *Pri financijskom izvještavanju dosljedno primjenjivati proračunsko računovodstvo koje se zasniva na načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pravovremenosti.*
- *Rashode i izdatke evidentirati prema računovodstvenom načelu modificiranog nastanka događaja.*
- *Potrebno je popisom na dan 31.12. tekuće godine utvrditi stvarno stanje imovine i obveza Županije i isto uskladiti sa knjigovodstvenim stanjem sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH.*
- *Zgrade koje su završene i koje se koriste potrebno je knjigovodstveno evidentirati stavljanjem sredstava u upotrebu kod nadležnog proračunskog korisnika sukladno računovodstvenim propisima.*
- *Kratkoročna potraživanja knjigovodstveno evidentirati sukladno računovodstvenim propisima, te poduzeti sve zakonom propisane mjere za naplatu istih.*
- *Date garancije po kreditima knjižiti sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*
- *Implementirati kontrolu poređenja zakonskog i operativnog proračuna u softverskom rješenju sustava Riznice, odnosno uskladiti funkcionalnost sustava Riznice sa Zakonom o Riznici i izvršiti potrebne ispravke na izvješćima u sustavu Riznice.*
- *Uspostaviti adekvatnu informatičku podršku procesu obračuna plata, kao i ostalim procesima, te informatičku infrastrukturu sukladno važećim standardima tehnološkog razvoj i IT sigurnosti.*

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća

Revizija financijskih izvješća Proračuna Županije je vršena kontinuirano od 2002. godine do 2010. godine. U svim sačinjenim izvješćima o izvršenoj reviziji financijskih izvješća dato je negativno mišljenje, s izuzetkom Izvješća o izvršenoj reviziji za 2002. godinu kada je dato mišljenje s rezervom. U prethodnoj reviziji 2010. godine, dato je negativno mišljenje. Vlada Županije za izvješće prethodne godine nije u zakonskom roku (60 dana od dostavljenog konačnog izvješća o obavljenoj reviziji za 2010. godinu) dostavila Izvješće o poduzetim aktivnostima za postupanje po datim preporukama, a niti kasnije. U okviru iste i provjere da li je postupljeno po datim preporukama utvrdili smo da od 59 preporuka po 50 nije postupljeno, djelimično je postupljeno po 6, a u potpunosti je postupljeno po 3 preporuke.

Preporuke po kojima je djelomično postupljeno, a odnose se na:

- Za prikupljena sredstva po osnovu naknada za zaštitu i spašavanje, vodne naknade, naknade za šume i ceste u 2011. godini doneseni su programi utroška, ali isti su za utrošak vodnih naknada, šuma i cesta nesrazmjerno niski u odnosu na prikupljena sredstva po istim i nisu u cijelosti utrošena sukladno zakonskim propisima; Pojedini proračunski korisnici (Ministarstvo gospodarstva i Ministarstvo hrvatskih branitelja) o utrošenim sredstvima tekućih prijenosa izvješćivali su Ministarstvo financija i Vladu Županije, ali ne i svi korisnici; Za realizaciju sredstava za udruge branitelja donesen je Program utroška sredstava s kriterijima za raspodjelu sredstava, ali isti nije dosljedno i u potpunosti poštivan, a niti je osiguran nadzor nad namjenskim utroškom dodijeljenih javnih sredstava; Osigurana je djelimična primjena Odluke o naknadama iz osnova materijalnih prava uposlenih kod korisnika proračuna

Županije; Realizacija tekućih pijenosa za kulturu i šport temeljem odluke Vlade o kriterijima izbora i raspodjeli sredstava za kulturu i šport; Raspodjelu sredstava tekućih prijenosa za udruge kod Ministarstva prostornog uređenja, resursa i zaštite okoliša temeljem kriterija sa mjerljivim parametrima temeljem kojih bi se izvršila ocjena, vrednovanje svrhe i cilja programa; vršenje nadzora nad namjenskim utroškom sredstava i sačinjavanje zapisnika o izvršenom nadzoru;

Preporuke po kojima je u cijelosti postupljeno, a odnose se na:

- Napatkom za ostvarivanje prava na novčane poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji i gospodarstvu utvrđene su vrste poticaja koje su predviđene Zakonom o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u Županiji; Sredstva tekućih prijenosa za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji dodijeljivani su samo za namjene definirane Zakonom o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u Županiji; Uspostavljena je antivirusna zaštita u RAS sustavu.

4.2 Sustav internih kontrola

Revizijom smo izvršili ispitivanje sustava internih kontrola, kako bi se procijenila točnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju financijska izvješća i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost na uspostavi sustava internih kontrola je na Vladi Županije i rukovodiocima proračunskih korisnika, a temelj funkcionalnog sustava internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja i kontrolnih aktivnosti. Svi ministri i direktori upravnih organizacija i ustanova odgovorni su za računovodstvo, unutarnju kontrolu i nadzor svojih ministarstava, uprava i ustanova uključujući i potrošačke jedinice u njihovoj nadležnosti. Također, isti su odgovorni za uspostavljanje i održavanje sustava upravne i računovodstvene kontrole nad proračunima, odobrenim financijskim planovima, naplatama prihoda i primitaka i proračunskim izdacima i isplatama.

Značajno je napomenuti da je od 14.06.2011. godine imenovana Vlada sukladno izbornim rezultatima održanim u listopadu 2010. godine, a do navedenog datuma Vlada je djelovala u tehničkom mandatu.

Iako su prethodnim revizorskim izvješćem date preporuke za poboljšanje sustava internih kontrola, još uvijek nije uspostavljen cjelovit sustav internih kontrola kroz donošenje potrebnih akata, procedure praćenja primjene donesenih akata, identifikaciju nadležnosti, odgovornosti i procjenu rizika.

Tijekom 2011. godine, od strane Županije, nisu poduzete aktivnosti na donošenju propisa u rokovima utvrđenim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH („Službene novine FBiH“ broj: 45/10).

Proračunski korisnici su uz suglasnost Vlade Županije donijeli pravilnike o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji koji definiraju organizaciju, opis poslova djelatnika, sustav rada i rukovođenja u važnijim procesima rada kao i ključne interne kontrole. U Ministarstvu financija od sistematizovanih 56 djelatnika u 2011. godini bilo je uposleno 31. Nepopunjenost na ključnim radnim mjestima imala je za posljedicu da u Ministarstvu financija nije uspostavljen efikasan sustav internih kontrola i kontrolnih postupaka u dijelu financijskog poslovanja, planiranja, izvršenja i nadzora nad izvršavanjem Proračuna.

Na razini Županije ni u 2011. godini nije uspostavljena interna revizija. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva financija nije predviđena zasebna organizaciona jedinica za vršenje kontrole i nadzora, samo radno mjesto stručnog savjetnika za poslove interne revizije proračunskih korisnika kao samostalnog izvršitelja, koje nije popunjeno.

Proračunski korisnici još uvijek nisu donijeli sve akte propisane Smjernicama za uspostavu i jačanje sustava internih kontrola, kojim bi se osigurali kontrolni postupci u načinu raspolaganja i trošenja javnih sredstava. Nisu donijeli Pravilnike o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima, iako je člankom 62. Zakona o proračunima u FBiH propisano da proračunski korisnici imaju obvezu urediti sustav interne kontrole i donijeti navedeni pravilnik, kojim bi se osigurao način korištenja resursa sukladno postavljenim ciljevima i zaštita istih od gubitaka, prijevare ili lošeg upravljanja.

Na razini Županije nije donesen propis o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele kojim bi se uredila vrsta i način korištenja vlastitih prihoda.

Prema našoj procjeni sustav internih kontrola nije uspostavljen na način koji bi otkrio i spriječio pogrešna iskazivanja u godišnjim izvješćima i osigurao zakonit i namjenski utrošak sredstava. Rukovodstvo je usvojilo određeni dio propisa vezanih za obavljanje poslovnih aktivnosti što predstavlja podlogu za

ugradnju sistema internih kontrola u kompletan proces. Međutim, rukovodne strukture nisu posvetile dužnu pažnju implementaciji nadzora nad planiranjem i trošenjem javnog novca.

Navodimo nedovoljno funkcioniranje sustava internih kontrola: kod izrade, donošenja i izvršenja Proračuna i sačinjavanja mjesečnih i tromjesečnih planova novčanih tijekova; rukovodne strukture kod planiranja ne poštuju propise u svezi planiranja, obzirom da nije planirano pokriće akumuliranog deficita, zbog čega je ugrožena financijska opstojnost Županije; neevidentiranja rashoda i izdataka u periodu u kojem su i nastali; nepostojanje adekvatnih kontrolnih aktivnosti, odnosno nadzora od strane rukovodioca nad upotrebom sredstava za reprezentaciju, putne troškove, upotrebom vozila i drugim materijalnim izdacima, kojim bi se otkrile i spriječile eventualne greške pri realizaciji ovih izdataka; pogrešna klasifikacija i evidentiranje izdataka (kod Vlade na putnim izdacima evidentirani su i izdaci za gorivo), izgradnja i rekonstrukcija školskih objekata izvršenih sa pozicije tekućih prijenosa Vlade, a isti su trebali biti planirani i evidentirani na pozicijama kapitalnih izdataka škola za koje je nadležno Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta što je posljedica nedovoljne suradnje i komunikacije između Vlade i Ministarstva financija prilikom planiranja i realiziranja tekućih prijenosa; kod MUP-a nisu vršena odbijanja prekoračenja za mobilne telefone; nisu doneseni akti u svezi utroška sredstava za reprezentaciju; u povjerenstvima su angažirani djelatnici (popis, javne nabave, provedba natječajnih procedura i ostalo) za koje se ne može potvrditi da su obavljali poslove izvan radnog vremena, a isti primaju plaću u okviru redovnog rada; kod pojedinih korisnika nisu se ni provodile procedure nabave i/ili nisu pokrenute blagovremeno, odnosno nisu provedene sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH.

Također, kontrolne aktivnosti nisu uspostavljene u dijelu namjenskog trošenja sredstava prikupljenih temeljem posebnih zakonskih propisa (naknade za šume, vodne naknade, sredstva za ceste i dio sredstava za okoliš), čije je trošenje u nadležnosti određenih proračunskih korisnika. Ova sredstva nisu iskazana na odgovarajućim pozicijama u Glavnoj knjizi Riznice već oprihodovana u proračunu Županije i iskorištena za druge rashode i izdatke, čime ista nisu u cijelosti namjenski utrošena, odnosno zbog pogrešnog evidentiranja istih imalo je uticaja i na iskazani financijski rezultat.

Donijeti sva nedostajuća akta sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod proračunskih korisnika, te vršiti dosljednu primjenu donesenih akata, radi uspostavljanja adekvatnog sistema internih kontrola.

Potrebno je uspostaviti internu reviziju sukladno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o internoj reviziji proračunskih korisnika.

4.3 Proračun za 2011. godinu

Proračun za 2011. godinu u iznosu od 74.098.600 KM i Zakon o izvršenju Proračuna Županije za 2011. godinu Skupština je usvojila 06.04.2011. godine. Za prvo tromjesečje 2011. godine financiranje proračunskih korisnika vršeno je na temelju Odluke o privremenom financiranju koja je usvojena 23.12.2010. godine u iznosu od 19.970.294 KM.

Proračunom je planiran deficit u iznosu od 6.692.900 KM, a za pokriće istog planirano je zaduženje iz sredstava MMF-a, iako je prilikom donošenja Proračuna bilo izvjesno da sredstva neće biti realizirana u revidiranoj godini.

Izmjene i dopune proračuna za 2011. godinu usvojene su 21.12.2011. godine, kada su prihodi i primici planirani u iznosu 69.938.300 KM, a rashodi i izdaci 73.938.300 KM. Pokriće većih rashoda od prihoda (deficit) u iznosu od 4.000.000 KM planiran je zaduživanjem kod domaćih finansijskih institucija. Izmjenama i dopunama proračuna za 2011. godinu nije planirano financiranje sredstava iz MMF-a, a niti je planirano pokriće deficita iz prethodne godine koji je iskazan u iznosu od 11.301.253 KM, odnosno akumuliranog deficita od 33.449.703 KM.

Proračunom Županije za 2011. godinu, kao i Izmjenama i dopunama istog, planirano je slijedeće:

R. br.	Opis	Proračun za 2011. godinu	Izmjene i dopune proračuna za 2011. godinu
1	2	3	4
I	Prihodi i primici	67.405.700	69.938.300
1	Prihodi od poreza	56.721.000	58.486.300
2	Neporezni prihodi	9.184.700	9.552.000
3	Primljeni grantovi	1.500.000	1.900.000
II	Kapitalni primici i finansiranje	6.692.900	4.000.000
III	UKUPNI PRIHODI, PRIMICI I FINANCIRANJE (I+II)	74.098.600	73.938.300
IV	UKUPNI RASHODI I IZDACI	74.098.600	73.938.300
V	Deficit (I-IV)	6.692.900	4.000.000
VI	Financiranje (MMF- Stand by tranša)	6.692.900	-
	Primici od domaćih finansijskih institucija	-	4.000.000

Revizijom smo utvrdili da pri planiranju, izradi, donošenju i izvršenju proračuna rukovodne strukture nisu poštivale odrednice Zakona o proračunima u FBiH koje se odnose i na proračune županije.

Upravljanje proračunom i izrada proračuna se temelji na Dokumentu okvirnog proračuna (DOP-a) koji obuhvata najmanje fiskalnu i dvije naredne fiskalne godine. Istim se pored ostalog prognoziraju prihodi i rashodi za godine koje su obuhvaćene, a koji Vlada treba usvojiti do 30. juna tekuće godine, zajedno sa okvirom rashoda za tri naredne godine kako bi se do kraja tekuće godine mogao pripremiti proračun za narednu godinu sukladno sa propisanim rokovima. Nisu se poštivali zakonski rokovi kod procedure donošenja proračuna. DOP-a za 2011-2013. godinu usvojen tek 30.12.2010. godine, Naputak o načinu i elementima za pripremu proračunskih zahtjeva nije donesen u zakonskom roku, a ni Proračun za 2011. godinu nije usvojen do 31.12.2010. godine, kao ni u periodu privremenog financiranja najkasnije do 31.03.2011. godine. Dok Smjernice ekonomske i fiskalne politike nisu ni urađene.

Proračun za 2011. godine je usvojen a pri tome nije izvršena analiza pokrića akumuliranog deficita odnosno nije predviđen način izmirivanja preuzetih obaveza iz ranijih perioda. Posljedica takvog načina planiranja je veća potrošnja u odnosu na raspoloživa sredstva, što je rezultiralo da je akumulirani deficit na kraju 2011. godine iznosio 35.174.853 KM (od čega u revidiranoj godini 1.725.150 KM) i premašuje izvore stalnih sredstava, kao i neizmirene ukupne obveze na kraju izvještajnog perioda u iznosu od 51.990.206 KM od kojih je najveći dio dospio za plaćanje.

Pored navedenog, utvrdili smo da nisu planirana dovoljna sredstva po osnovu preuzetih zakona koja regulišu finansijska prava primalaca sredstava proračuna utvrđenih već usvojenim zakonskim propisima, što je posebno izraženo u oblasti socijalne skrbi, iako je propisana obveza člankom 3. Zakona o proračunima u FBiH.

Izrada i donošenje proračuna također, nije usklađena sa zakonskim odredbama. Pojedini proračunski korisnici u svojim zahtjevima nisu dostavili tekstualna obrazloženja sukladno odredbama članka 11., 12. i 13. Zakona o proračunima u FBiH, a niti se vršila kontrola istih, kako bi se utvrdila visina potrebnih sredstava za obavljanje njihove djelatnosti u odnosu na raspoloživa sredstva. Primjer toga je da Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta ne kontroliše, a niti objedinjava proračunske zahtjeve za niže potrošačke jedinice za koje je nadležno sukladno članku 9. Zakona o proračunima u FBiH, iako se za ovu oblast troši najviše sredstava. Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo hrvatskih branitelja, Ministarstvo prostornog uređenja, resursa i zaštite okoliša, Uprava za civilnu zaštitu i Vlada Županije, nisu poštovali Naputak o načinu i elementima za izradu proračuna Županije, propisan od strane Ministarstva financija, a koji su tijekom 2010. godine imali programe koji se financiraju kao tekući transferi za 2011. godinu, te nisu dostavili specificirane programe.

Izvršenje proračuna za 2011. godinu nije usklađeno sa zakonskim propisima. Ministarstvo financija nije donosilo mjesečne planove novčanih tijekova putem kojih se projiciraju sve uplate i isplate sa Jedinog računa Riznice koji predstavljaju temelj za izvršavanje Proračuna, čime nije poštivan Zakon o izvršenju Proračuna za 2011. godinu, članak 35. Zakona o proračunima u FBiH i članak 5., 6. i 7. Zakona o Riznici u FBiH. Proračunskih korisnici nisu dostavljali tromjesečne i mjesečne planove izvršenja Proračuna koje odobrava ministar financija prema raspoloživim sredstvima, što je suprotno članku 28. Zakona o proračunima u FBiH.

Nisu blagovremeno pokrenute aktivnosti na uravnoteženju prihoda i rashoda; Vlada nije, na prijedlog ministra financija, donijela odluku o obustavljanju izvršavanja pojedinih rashoda i/ili izdataka kako je propisano člankom 22. Zakona o proračunima u FBiH u cilju blagovremenog pokretanja aktivnosti na uravnoteženju prihoda i rashoda.

Proračunski korisnici (MUP, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi i Uprava za ceste) stvorili su više obveze (prekoračenje) od dozvoljenog Izmjenama i dopunama proračuna za 2011. godinu u iznosu od 1.641.986 KM, čime su postupili suprotno članku 4. Zakona o proračunima u FBiH i članku 16. Zakona o izvršenju Proračuna za 2011. godinu. Iste nisu evidentirane u financijskim izvješćima na poziciji rashoda i izdataka, a niti na poziciji obveza u trenutku nastanka istih. Ovim priznavanje rashoda i izdataka u navedenom iznosu nije izvršeno prema načelu modificiranog nastanka događaja, odnosno nisu priznata u momentu nastanka, čime je postupljeno suprotno članu 59. Zakona o proračunima u FBiH. Najveći dio prekoračenja u iznosu od 1.208.772 KM odnosi se na izdatke iz oblasti socijalne skrbi, koje su nedovoljno planirane proračunom, iako su isti proistakli iz zakonski utvrđenih prava, (što je šire pojašnjeno u točkama: 4.7 i 4.5.3 Izvješća).

Proces planiranja, izrade, donošenja i izvršavanja proračuna ukazuje da izvršne i zakonodavne strukture ranijih i revidirane godine nisu upravljale javnim novcem na propisani način, zbog čega je ugroženo financiranje funkcija Županije u narednom periodu, što pokazuje visina neizmirenih obveza, trošenje iznad stvarnih mogućnosti, kao i visina akumuliranog deficita.

Planiranje proračunskih sredstava vršiti na temelju ostvarivih prihoda, te pri planiranju, izradi, donošenju i izvršenju proračuna poštivati odredbe Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju proračuna Županije za šta je nadležna izvršna i zakonodavna vlast.

4.4 Prihodi i primici

U konsolidiranim financijskim izvješćima i Izvješću o izvršenju proračuna za 2011. godinu, ukupno ostvareni prihodi, primici i financiranje iskazani su u iznosu 71.300.286 KM, što je u odnosu na planirane Izmjenama i dopunama proračuna manje za 3,57% ili u iznosu za 2.638.014 KM. U odnosu na izvršenje prethodne godine, isti su manji za 4,23% ili u iznosu za 3.151.694 KM.

Struktura istih sa indeksima ostvarenja je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Proračun za 2011. godinu	Izmjene proračuna za 2011. g	Ostvareno u 2010. godini	Ostvareno u 2011. Godini	Index 6/4	Index 6/5
1	2	3	4	5	6	7	8
Prihodi, primici i financiranje (A+B)		74.098.600	73.938.300	74.451.980	71.300.286	96,43	95,77
A. Prihodi i primici (od 1 do 3)		67.405.700	69.938.300	63.566.980	66.800.286	95,51	105,09
1.	Poreski prihodi	56.721.000	58.486.300	55.218.327	58.005.004	99,18	105,05
1.1	Prihodi od indirektnih poreza	42.300.000	42.663.640	40.962.613	42.489.862	99,59	105,55
1.2	Ostali poreski prihodi	14.421.000	15.822.660	14.255.714	15.515.142	98,06	108,83
2.	Neporezni prihodi	9.184.700	9.552.000	7.887.486	7.567.123	79,22	95,94
2.1	Prihod od poduzetničkih aktivnosti	950.000	970.000	473.811	249.632	25,74	52,68
2.2	Naknade i takse, prihod i od javnih usl	6.919.200	7.266.500	6.249.959	6.018.351	82,82	96,29
2.3	Novčane kazne	1.315.500	1.315.500	1.163.716	1.299.140	98,76	111,64
3.	Potpore	1.500.000	1.900.000	461.167	1.228.159	64,64	266,32
B. Primljeni krediti i zajmovi (od 4 do 5)		6.692.900	4.000.000	10.885.000	4.500.000	112,50	41,34
4.	Dugoročni krediti i zajmovi	6.692.900	4.000.000	7.000.000	4.000.000	100	57,14
4.1	Primici od domaćih fin. Institucija		4.000.000	7.000.000	4.000.000	100	57,14
4.2	Zaduživanje od drugih nivoa vlasti	6.692.900		-	-		-
5.	Kratkoročni krediti i zajmovi	-	-	3.885.000	500.000	-	12,87
5.1	Primici od domaćih finans.inst.	-	-	3.885.000	500.000	-	12,87

U okviru iskazanih prihoda najznačajniji su **prihodi od poreza** 58.005.004 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 5,05% ili u iznosu za 2.786.677 KM.

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu 7.567.123 KM, što je u odnosu na planirane manje za 1.984.877 KM ili 20,78%, dok su u odnosu na prethodnu godinu manji za 320.363 KM. U okviru neporeznih prihoda iskazani su i prihodi koji imaju karakter **namjenskih sredstava** (naknade za šume,

vode, zaštitu i spašavanje, ceste i okoliš) i koji se po posebnim propisima koriste za financiranje zakonom utvrđenih namjena. Tijekom 2011. godine ukupno je prikupljeno ovih sredstava u iznosu 4.028.230 KM od čega su: naknade za šume 1.044.318 KM, vodne naknade 586.556 KM, sredstva za zaštitu i spašavanje 151.228 KM, sredstva za ceste 2.142.636 KM i za okoliš 103.492 KM.

Revizijom smo utvrdili da prihodi nisu točno iskazani, odnosno viši su za 2.748.109 KM, a zbog nepravilnog evidentiranja namjenskih sredstava. Naime, na visinu prikupljenih namjenskih sredstava od naknada za šume, vodne naknade, sredstva za ceste i okoliš u iznosu od 3.877.002 KM i visinu utrošenih sredstava u iznosu 1.128.893 KM i da razlika prikupljenih u odnosu na utrošena sredstva od 2.748.109 KM nije utrošena u zakonom predviđene namjene, odnosno da se namjenska sredstva u cijelosti oprihoduju u proračun Županije za 2011. godinu, te koriste za druge rashode i izdatke, čime ista nisu u cijelosti utrošena za namjene određene propisima. Posljedica prethodno navedenog imalo je uticaja na iskazani financijski rezultat, zbog čega je deficit za 2011. godinu iskazan u manjem iznosu za 2.748.109 KM.

Prikupljena a neutrošena namjenska sredstva, izuzev za zaštitu i spašavanje (75.238 KM) na kraju godine se ne evidentiraju na poziciji vremenskih razgraničenih prihoda sukladno federalnom Uputstvu o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinственog računa Riznice („Službene novine FBiH“ broj: 94/07), kojim bi se osigurao namjenski utrošak ovih sredstava u narednom periodu.

Za prikupljanje ovih prihoda u okviru Jedinственog računa Riznice nisu otvoreni podračuni, izuzev za sredstva za zaštitu i spašavanje i za zaštitu okoliša. Ostala namjenska sredstva se prikupljaju na depozitni račun i knjigovodstveno evidentiraju u Glavnoj knjizi Riznice odmah na poziciji prihoda, a ne po namjenskom utrošku istih. Na ovaj način oprihodovano je 3.877.002 KM dok je utrošeno 1.128.893 KM. Tekući prijenos za vodoprivredne objekte realiziran je u iznosu 100.000 KM, iako su za ista prikupljena sredstva od 586.556 KM. Tekući prijenos za šumarstvo realiziran je 49.388 KM, a prikupljena sredstva od 1.044.318 KM. Izdaci za tekuće održavanje cesta realizirani su 891.005 KM, a prikupljena sredstva od 2.142.636 KM. Transfer za zaštitu okoliša realiziran je 88.500 KM, a prikupljena sredstva od 103.492 KM.

U 2011. godini, sukladno Zakonu o fondu za zaštitu okoliša FBiH („Sl. novine FBiH“, broj: 33/03) i Uredbi o posebnim naknadama za okoliš koje se plaćaju pri registraciji motornih vozila („Sl. novine FBiH“, broj: 14/11 i 26/11) od federalnog Fonda za zaštitu okoliša doznačena su pripadajuća sredstva u Proračun Županije u iznosu 103.492 KM. Od čega je na temelju Programa utroška sredstava realizirano 88.500 KM. Međutim, nije izvršeno usklađivanje županijskih akata odnosno usvajanje županijskog Zakona o zaštiti okoliša, u predviđenom roku od 6 mjeseci sukladno članku 10. Uredbe o posebnim naknadama za okoliš koje se plaćaju pri registraciji motornih vozila.

Prikupljena a neutrošena namjenska sredstva knjigovodstveno evidentirati na poziciji vremenski razgraničenih prihoda, te otvoriti posebne namjenske podračune za sredstva za šume, vode i ceste, kako bi se omogućilo praćenje namjenskog utroška ovih sredstava u narednom periodu.

Uskladiti županijske akte sukladno Uredbi o posebnim naknadama za okoliš koje se plaćaju pri registraciji motornih vozila FBiH.

Revizijom **vlastitih prihoda** ostvarenih pružanjem javnih usluga u iznosu od 830.057 KM utvrdili smo da ni u 2011. godini, županijski propis o utvrđivanju vrste vlastitih prihoda, načinu i rokovima raspodjele nije donesen kako je propisano federalnom Uredbom o utvrđivanju vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele, iako su proračunski korisnici donijeli svoja akta vezano za ovu oblast. Proračunski korisnici koji ostvaruju vlastite prihode (MUP i Uprava za inspeksijske poslove) kod izrade proračuna nisu posebno iskazali, odnosno planirali rashode i izdatke koji će biti pokriveni iz vlastitih prihoda, čime nisu postupili sukladno članku 38. točka 2. Zakona o izvršenju proračuna Županije. Iako je Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i sporta u proračunskom zahtjevu planirali rashode i izdatke koji će biti pokriveni iz vlastitih prihoda u usvojenom Proračunu nisu posebno iskazani. Također, navedeni proračunski korisnici nisu vršili usuglašavanje evidentiranih vlastitih prihoda u pomoćnim evidencijama sa iskazanim prihodima u Glavnoj knjizi Riznice, što nije sukladno Zakonu o Riznici u FBiH.

Sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o utvrđivanju vlastitih prihoda, načina i rokova raspodjele urediti vrstu i način korištenja vlastitih prihoda, te evidentiranje i usuglašavanje prihoda vršiti sukladno Zakonu o Riznici u FBiH.

Prihodi od koncesija ostvareni su u iznosu 186.860 KM, od čega je prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda i financiranju Županije, općinama na čijem području se nalazi predmet koncesije raspoređeno 25 % (46.715 KM), dok je prihod Županije 140.145 KM.

Revizijom smo utvrdili da za iznos od 137.949 KM nije vršen obračun i fakturiranje, a niti su evidentirana na poziciji potraživanja i nisu obračunate zatezne kamate, koja se odnose na ukupna dugovanja koncesionara po Zaključku Vlade iz 2009. godine i godišnjih obračuna za 2009. i 2010. godinu. Navedena dugovanja odnose se na slijedeće koncesionare: „PROIN 21“ d.o.o Široki Brijeg, „Planinski biser“ d.o.o Posušje, „MPT“ d.o.o Posušje, „IGM“ d.o.o Posušje, „Grudska pivovara“ d.o.o Grude i „LEDA“ d.d Široki Brijeg.

Temeljem dijela navedenih dugovanja koncesionara Ministarstvo gospodarstva je tijekom 2011. godine, uputilo istim zahtjev za uplatu koncesionih naknada s rokom za uplatu istih najkasnije do 01.11.2011. godine. Uz napomenu da ukoliko iste ne izmire pozivajući se na članak 21. stav 5. Zakona o koncesija pokrenut će se postupak prijevremenog raskida Ugovora o koncesiji. Iako su člankom 24. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama propisane „novčane kazne za pravno lice od 500 do 15.000 KM, ako ne ispunjava obveze iz ugovora o koncesiji“.

Prethodno navedenim Ministarstvo gospodarstva nije dosljedno postupilo sukladno Zakonu o koncesijama i Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o koncesija te poduzelo sve zakonski propisane mjere za naplatu koncesionih naknada. Ministarstvo financija nije vršilo nadzor nad ispunjenjem obveza plaćanja nadoknada od koncesija kako je propisano člankom 23. Zakona o koncesijama. Nadzor nad eksploatacijom prirodnih bogastava shodno ranije zaključenim ugovorima je izostao i od strane Uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove, a niti je sukladno ranije zaključenim ugovorima o koncesijama u utvrđenim terminima snimala situaciju ležišta i vodila plan istog i 1 primjerak plana dostavljala koncesionaru koji obavlja eksploataciju. Također u naknadno dostavljenoj dokumentaciji od strane Uprave utvrdili smo da ista ne sadrži evidenciju i registar svih zaključenih ugovora o koncesiji kako je propisano člankom 17. Zakona o koncesiji.

Prema podacima Ministarstva gospodarstva, na području Županije zaključeno je 19 koncesionih ugovora sa koncesionarom „Ukraskamen“ d.o.o Posušje pokrenut sudski spor zbog privatizacije. Tijekom 2011. godine potpisana su 2 ugovora o koncesiji sa koncesionarom „T.A.J.M“ d.o.o Široki Brijeg za eksploataciju prirodnog kamena i „POINT“ d.o.o Posušje za eksploataciju tehničko-građevinskog kamena.

Obračun i fakturiranje koncesionih naknada Ministarstvo gospodarstva je vršilo za eksploataciju mineralnih sirovina (kamen), na temelju geodetskog elaborata od strane društva „Geospektar“ d.o.o Široki Brijeg koji je vršio snimanja postojećih stanja kamenoloma i obračun mase. **Dok za korištenje vode u zaključenih 5 ugovora o koncesiji, kao i 2 ugovora za eksploataciju kamena, kod kojih je koncesiona naknada određena u visini od 1% -1,6% od prihoda ostvarenog prodajom ili 10% od iznosa posebne vodne naknade za korištenje voda, nije vršen obračun i fakturiranje koncesionih naknada.**

Na poziciji potraživanja u Glavnoj knjizi Riznice evidentirana su potraživanja u iznosu od 51.379 KM temeljem ispostavljenih računa prema „Rudnici boksita“ d.o.o. Posušje po Ugovoru o koncesiji za eksploataciju boksita na ležištu „Petrovića kuće“.

Revizijom smo utvrdili da Vlada ni u 2011. godini nije donijela provedbene propise sukladno članku 28. Zakona o koncesijama Županije kojim bi utvrdila visinu naknade po dodijeljenoj koncesiji, način obračuna i kriterije za izračunavanje naknada. Niti je utvrđena namjena korištenja sredstava od koncesija.

Ministarstvo gospodarstva je tek početkom 2012. godine izradilo u formi nacrtu Pravilnik o registru ugovora o koncesijama kao i Registar koncesija Županije.

U cilju zaštite imovine Županije i ostvarivanja koristi od iste Vlada treba preispitati dosadašnji način rada svih koji su uključeni u proces koncesija.

Obračun i fakturiranje koncesionih naknada vršiti po svim zaključenim ugovorima o koncesiji i potraživanja po istim knjigovodstveno evidentirati, te poduzeti sve zakonom propisane mjere za naplatu dugovanja koncesionara.

Donijeti provedbene akte kojim će se regulirati procedure postupanja nadležnih proračunskih korisnika u dijelu utvrđivanja cijena koncesionih naknada i osiguranja nadzora nad provedbom sklopljenih ugovora o koncesijama.

4.5 Tekući rashodi

U konsolidiranom financijskom izvješću za 2011. godinu, rashodi i izdaci iskazani su u iznosu 73.025.436 KM, što je u odnosu na Proračun manje za 1,24% ili u iznosu za 912.864 KM. U odnosu na izvršenje prethodne godine, isti su manji za 8,7% ili u iznosu za 6.879.648 KM.

Struktura rashoda i izdataka, prikazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Proračun za 2011. godinu	Izmjene proračuna za 2011. god	Ostvareno u 2010. godini	Ostvareno u 2011. godini	Index (6/4)	Index (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
UKUPNO (A+ B + C)		74.098.600	73.938.300	80.049.549	73.025.436	98,77	91,23
A. UKUPNO RASHODI I IZDACI (I+II)		69.888.100	69.828.300	74.868.233	69.632.524	99,72	93,01
I TEKUĆI RASHODI (a+b+c+d)		68.768.600	68.534.945	73.687.456	68.412.171	99,82	92,84
a) Plaće i naknade i doprinosi (od 1 do 3)		49.556.300	50.475.500	46.160.873	50.179.194	99,41	108,71
1.	Bruto plaće, naknade	38.844.150	39.003.100	35.694.815	38.629.957	99,04	108,22
2.	Naknade troškova djelatnika	6.622.100	7.316.400	6.511.836	7.386.973	100,96	113,44
3.	Doprinosi poslodavca	4.090.050	4.156.000	3.954.222	4.162.264	100,15	105,26
b) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		6.510.800	7.461.150	6.922.031	7.359.538	98,64	106,32
4.	Putni troškovi	166.400	177.040	176.443	149.238	84,30	84,58
5.	Izdaci za energiju	502.500	696.100	640.494	632.506	90,86	98,75
6.	Izdaci za komunalne usluge	707.500	884.950	862.725	866.384	97,90	100,42
7.	Nabava materijala	628.900	621.500	664.495	583.756	93,93	87,85
8.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	386.000	412.500	424.349	409.781	99,34	96,57
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	53.000	162.660	108.585	153.046	94,09	140,95
10.	Izdaci za tekuće održavanje	1.769.700	2.268.900	1.484.889	2.287.960	100,84	154,08
11.	Osiguranje, bankarske i usl. pl. pro.	97.000	103.300	75.141	95.048	92,01	126,49
12.	Ugovorene usluge	2.199.800	2.134.200	2.484.910	2.181.819	102,23	87,80
c) Ukupno tekući transferi (od 13 do 17)		12.026.500	9.888.295	19.808.689	10.199.315	103,15	51,49
13.	Prijenosi drugim razinama vlasti	2.470.000	1.776.000	7.885.212	2.495.561	140,52	31,65
14.	Prijenosi pojedincima	4.777.500	4.290.800	4.751.161	3.897.156	90,83	82,03
15.	Prijenosi nep.organizacijama	1.497.000	1.547.000	1.563.877	1.827.610	118,14	116,86
16.	Subvencije javnim preduzećima	1.502.000	1.352.000	4.829.859	1.349.003	99,78	27,93
17.	Ostali prijenosi- povrat i drugo	1.780.000	922.495	778.580	629.985	68,29	80,91
d) Kamate za domaće pozajmljivanje		675.000	710.000	795.863	674.124	94,95	84,70
II KAPITALNI IZDACI (e +f)		1.119.500	1.293.355	1.180.777	1.220.353	94,36	103,35
e) Nabava stalnih sredstava (od 18 do 21)		619.500	353.355	1.180.777	315.353	89,25	26,71
18.	Nabavka građevina	110.000	0	349.417	0	-	-
19.	Nabavka opreme	241.500	279.855	352.997	270.433	96,63	76,61
20.	Nab. trajnih sredstava u obliku prava	210.000	12.000	170.724	0	-	-
21.	Rek. i investiciono održavanje	58.000	61.500	307.639	44.920	73,04	14,60
f) Ukupno kapitalni grantovi (22)		500.000	940.000	0	905.000	96,28	-
22.	Kap. grantovi drugim razinama vlasti	500.000	940.000	0	905.000	96,28	-
B) Otplate primljenih kredita		3.310.500	3.210.000	5.181.316	3.392.912	105,70	65,48
23	Otplate domaćeg pozajmljivanja	3.310.500	3.210.000	5.181.316	3.392.912	105,70	65,48
C) Tekuća pričuva		900.000	900.000	-	-	-	-

Napomena: Sredstva tekuće pričuve planirana su u iznosu 900.000 KM, a realizacija od 877.618 KM je iskazana na tekućim i kapitalnim izdacima. Na pojedinima pozicijama rashoda i izdataka više realizovani izdaci od plana pokriveni su sredstvima iz tekuće rezerve i odlukama o preraspodjelama.

4.5.1 Bruto plaće i naknade troškova djelatnika

Bruto plaće, naknade troškova djelatnika i doprinosi planirani su u iznosu od 50.475.500 KM a realizirani 50.179.194 KM i čine 72,07 % ukupnih rashoda i izdataka.

Opis	31.12.2011.godine	31.12.2010. godine
Neto primanja djelatnika	26.435.937	24.392.327
Doprinosi	16.356.285	15.256.709
Naknade troškova djelatnika	7.386.973	6.511.836
Ukupno	50.179.195	46.160.872

Obračun plaća i naknada djelatnika reguliran je aktima Vlade Županije (osnovica za obračun plaća, koeficijenti i platni razredi i odluka o naknadama djelatnika). Osnovica za obračun bruto plaća nosioca zakonodavne i izvršne vlasti iznosila je 233,41 KM, za državne službenike i namještenike 503,44 KM, djelatnike u obrazovnim institucijama 457,67 KM i za sve ostale djelatnike 256,75 KM, naknada za ishranu 9 KM i regres 500 KM.

Plaće i ostale naknade nosioca izvršne i zakonodavne vlasti regulirane su Zakonom o pravima izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti u Županiji, dok su plaće sudija i tužioca regulirane Zakonom o plaćama i naknadama sudija i tužioca u FBiH. Osnovna neto plaća predsjedavajućeg zakonodavnog tijela iznosi 1.932 KM, zamjenika predsjedavajućeg 1.772 KM, zastupnika 1.449 KM (tijekom 2011. godine u prosjeku je bilo 10 profesionaliziranih zastupnika), predsjednika Vlade 2.512 KM i ministara 2.303 KM (u čemu je položajni dodatak od 30 %). U 2011. godini zbog promjene vlasti a sukladno propisima plaću po isteku mandata (6 mjeseci) u Skupštini primale su 4 osobe, a navedeno pravo ostvarivalo 4 ministra.

Broj djelatnika koji se financiraju iz proračuna Županije, temeljem obračuna plaća za prosinac 2011. godine iznosio je 2.145, a struktura je slijedeća: ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja 1.369, MUP 410, pravosudne institucije 104 i ostala tijela i uprave 262. Najviša neto plaća je 3.799 KM (predsjednika županijskog suda), a najniža 529 KM.

Nisu usuglašeni županijski propisi shodno Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i Zakonu o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH („Sl. novine FBiH“ broj: 45/10).

Knjigovodstvene evidencije i bruto bilance proračunskih korisnika ne sadrže pojedinačne naknade plaće (prekovremeni rad, noćni rad i suspenzija, bolovanje i slično) što nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH kojim je propisano da se poslovne promjene knjiže na analitičkim računima koji po svom sadržaju i bilansnoj pripadnosti odgovaraju računima iz propisanog kontnog okvira.

Izvešće o posebnim podacima o plaćama i broju djelatnika ne sadrži podatak o prosječnom broju djelatnika, a prema obrazloženju odgovornih zbog nedostataka u programu za obračun plaća. Platne liste ne sadrže sve propisane elemente obračuna (minuti rad) a obračun minulog rada od XI 2010. godine se ne vrši sukladno promjenama u procentu uvećanja plaće po ovom osnovu. U 2011. godini pokrenute su aktivnosti u svezi procedure nabave novog programa za centralizirani obračun plaća koji je poništen odlukom ministra financija krajem godine jer nisu bile tri prihvatljive ponude.

U 2011. godini evidentirani su izdaci za plaće, poreze i doprinose za fiskalnu godinu, osim doprinosa za beneficirani staž policijskih službenika koji se ne obračunava, iako je pravo na isti regulirano odredbama Zakona o policijskim službenicima Županije. Beneficirani radni staž se nije obračunavao u ranijim i tekućoj godini, te prema podacima Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje od 23.04.2010. godine, obveze na ime doprinosa za beneficirani radni staž za period 1997. - 2000. godine iznose 409.688 KM. MUP-a je 28.04.2011. godine, uputilo akt Ministarstvu financija, kojim se traži da se izvrši uplata sredstava za beneficirani staž za period 2002. - 2008. godine u ukupnom iznosu od 1.558.488 KM. Prema godišnjem Planu rada Sektora za potporu za 2012. godinu dug za doprinose za beneficirani radni staž iznosi cca. 3 miliona KM.

Pripadajući doprinosi za studeni 2011. godine nisu isplaćeni sukladno zakonskim propisima prilikom isplate neto plaće (već početkom 2012. godine).

Kod Ureda predsjednika Vlade i Stručne službe Vlade za radno mjesto vozača i referenta za protokol i osiguranje objekta vrši se obračun i isplata dodatka na plaću 20% za 9 djelatnika (cca 135 mjesečno), a temeljem Odluka Vlade iz rujna 2006. godine, iako isto nije regulirano Pravilnicima o plaćama i naknadama.

Naknade djelatnicima iznose 7.386.973 KM, a najznačajnije su naknade za topli obrok 3.964.888 KM, prijevoz na posao i sa posla 2.036.001 KM i regres 1.079.300 KM. Regres je isplaćen u iznosu od 500 KM čiju visinu je odredila Vlada, izuzev za sudije i tužioce kojim je isti isplaćen sukladno Zakonu o plaćama i naknadama sudija u FBiH u iznosu 1.200 KM. Obračun i isplata naknada za prijevoz na posao i sa posla vrši se u visini 0,25 KM/km a maksimalno do 300 KM, zbog čega su ovi troškovi i iznosili 2.036.001 KM. Visinu naknade za iste utvrdila je Vlada Županije.

Doprinosi za beneficirani radni staž policijskih službenika obračunavati, evidentirati i isplaćivati sukladno Zakonu o policijskim službenicima Županije.

4.5.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge planirani su u iznosu 7.461.150 KM, a realizirani 7.359.538 KM od čega su najznačajniji: izdaci za tekuće održavanje (2.287.960 KM), ugovorene usluge (2.181.819 KM), komunalne usluge (866.384 KM), izdaci za energiju (632.506 KM) i nabavu materijala (583.756 KM).

Izdaci za **putne troškove** realizirani su u iznosu od 149.238 KM. Od čega su najveći kod MUP-a (35.939 KM), Vlade (27.373 KM) i Ministarstva obrazovanja (21.437 KM). Utvrdili smo da se kod Vlade ne provodi kontrola i odobravanje troškova službenih putovanja sukladno propisima. Za određen broj obavljenih putovanja u inozemstvo nije podnesno izvješće o obavljenom putovanju na temelju čega bi se potvrdio povod i svrha putovanja, a samim tim i da su u svim slučajevima obavljena u službene svrhe. Isto nije sukladno Odluci Vlade o naknadama iz osnova materijalnih prava djelatnika kod korisnika proračuna u Županiji kojom je propisano da se izdaci za službeno putovanje priznaju na temelju putnih troškova uz pismeno izvješće koje ovjerava ovlašteni naredbodavatelj.

Pojačati kontrolu i odobravati izdatke za službena putovanja uz dosljednu primjenu Odluke o naknadama iz osnova materijalnih prava djelatnika kod korisnika proračuna Županije.

Izdaci za nabavu lož ulja realizirani su u iznosu 345.033 KM i najveći su kod Vlade 266.595 KM za potrebe zagrijavanja prostorija proračunskih korisnika i škola. Nabava lož ulja do studenog 2011. godine vršena je od dobavljača ZDB d.o.o. Široki Brijeg sa kojim je zaključen ugovor krajem 2009. godine. Naime, postupak nabave za 2011. godinu pokrenut je u srpnju revidirane godine temeljem kojeg je odabran dobavljač „Perišić“ d.o.o. Grude u studenom tekuće godine od kada se isti i primjenjuje. Obzirom da nije blagovremeno provedena procedura izbora najpovoljnijeg dobavljača sukladno propisima ne može se potvrditi da je nabava do studenog tekuće godine u iznosu 204.995 KM vršena od najpovoljnijeg dobavljača.

Izdaci za prijevoz i gorivo iskazani su 409.781 KM. Najveći su troškovi goriva u iznosu 379.715 KM, od čega kod MUP-a 202.688 KM, Vlade 22.086 KM, Ministarstva prosvjete 14.168 KM, Ministarstva gospodarstva 13.716 KM i Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša 10.333 KM.

Kod Vlade i Ministarstva obrazovanja nabava goriva tijekom 2011. godine vršena je od dobavljača „Mepas“ d.o.o. Široki Brijeg sa kojim je zaključen ugovor krajem 2009. godine, dok su Ministarstvo gospodarstva i Ministarstvo prostornog uređenja vršili nabavu od „Holdina“ d.o.o. Sarajevo sa kojim je Vlada zaključila ugovor krajem 2008. godine. Kod MUP-a nabava goriva vršena je od više dobavljača sa kojima su zaključeni ugovori krajem 2007. godine na period od tri godine.

Utvrdili smo da za nabavu goriva u 2011. godini nije zaključen ugovor sa dobavljačima, a u Odluci Vlade o korištenju službenih vozila (iz 2007. godine) nije uređen način kontrole korištenja službenih vozila, niti su proračunski korisnici donijeli interne akte i utvrdili normative utroška goriva po vozilu (osim kod MUP-a i Uprave za inspekcijske poslove). Kod Vlade, Ministarstva obrazovanja, Ministarstva prostornog i Ministarstva gospodarstva ne izdaju se putni nalozi za upotrebu vozila, niti se sačinjavaju izvješća o korištenju vozila odnosno o predenoj kilometraži i utrošku goriva po vozilu. Zbog svega navedenog ne možemo potvrditi pravilnost odobrenih troškova.

Donijeti pisane procedure kojim će se definirati način i kontrola korištenja službenih vozila i utvrditi normative utroška goriva, te uspostaviti kontrolu nad istim u cilju racionalnog korištenja vozila i trošenja sredstava za ove namjene.

Izdaci za unajmljivanje prostora najveći su kod **Ministarstva gospodarstva** u iznosu 109.600 KM, a odnose se na evidentiranje fakture „Rudnici boksita“ d.o.o. Posušje od 20.05.2011. godine za najamninu poslovnog prostora za period 01.08.2003. – 31.12.2004. godine koja je plaćena je u studenom 2011. godine. Ministarstvo gospodarstva je do kraja 2009. godine bilo smješteno u iznajmljenom prostoru „Dom rudara“ u Posušju za što je 01.08.1997. godine zaključen Ugovor o zakupu poslovnog prostora sa DP „Rudnici boksita“ p.o. Posušje na neodređeno vrijeme. Ugovorom je definirano da će se zakup za prvih 6 godina (do 2003. godine) pokriti troškovima investiranja u objekat koje financira ministarstvo, poslije kojeg se zakupnik obvezuje isplaćivati mjesečne naknade.

Računovodstveno priznavanje ovih izdataka izvršeno je po ovlaštenju ministra, a faktura ne sadrži broj fiskalnog računa, kao i potvrdu o zvaničnom prijemu, niti pisani dogovor o razlozima priznavanju obveza u tekućem periodu za usluge koje su izvršene prije više od 6 godina. Zbog navedenog potrebno je preispitati osnovanost priznavanja i propuštene radnje vezano za iskazivanje ovih i mogućih budućih obveza.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu 2.287.960 KM, a najznačajniji su izdaci za održavanje cesta od 1.891.005 KM i održavanje i servisiranje vozila 205.006 KM. U okviru izdataka za održavanje vozila na MUP se odnosi 157.814 KM, a servisiranje vozila vršeno je kod dobavljača sa kojim je zaključen ugovor krajem 2007. godine na period od tri godine, odnosno do konca 2010. godine. Od navedenog perioda nije provedena procedura nabave zbog čega ne možemo potvrditi da je nabava vršena od najpovoljnijeg dobavljača, kao i iznos iskazanih izdataka.

Izdaci za tekuće održavanje cesta kod Uprave za ceste iskazani su u iznosu 1.891.005 KM. Od čega se 148.018 KM odnosi na izdatke 2010. godine koje nisu evidentirane u toj godini. Na tekućem održavanju iskazan je iznos od 1.000.000 KM koji se odnosi na rekonstrukciju ceste financiran iz sredstava GSM licence za 2010. godinu temeljem programa Vlade FBiH na prijedlog Ministarstva prometa i veza FBiH, na tekuće održavanje odnosi se 644.101 KM (redovno 204.775 KM i zimsko 439.326 KM) i ostali troškovi (izrada signalizacije, nadzor) 98.886 KM. Izdaci za zimsko održavanje su i veći obzirom da su izvođači za izvedene radove u periodu 15.11.-31.12.2011. godine ispostavili situacije u 2012. godini (172.495 KM).

Sva izdvajanja javnog novca za projekte rekonstrukcije i sanacije cesta na području Županije se evidentiraju na tekućem održavanju, a ne na kapitalnim izdacima kako je propisano Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Utvrđili smo da Skupština i Vlada Županije nisu osigurale da se sredstva prikupljena temeljem Zakona o cestama u cijelosti utroše u zakonski propisane namjene: za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta. Naime, namjenska sredstva za ceste i potpore od drugih razina vlasti- sredstava od FBiH za GSM prikupljeni su u ukupnom iznosu od 3.142.636 KM, dok su izdaci za održavanje i rekonstrukciju cesta iskazani 1.891.005 KM koliko su i planirani Proračunom. Razlika između prikupljenih namjenskih sredstava za ceste i utrošenih za održavanje i rekonstrukciju cesta u iznosu od 1.251.631 KM oprihodovana je u Proračun Županije odnosno sredstva su utrošena suprotno propisanim namjenama. Iako je Uprava za ceste pri planiranju ukazivala na problematiku cesta na području Županije (nedostajuća sredstva za ove namjene, prenos obveza iz godine u godinu, kao i da se dio namjenskih sredstava preusmjerava u druge namjene), prilikom usvajanja Proračuna izdaci za ove namjene su odobreni u znatno manjem iznosu od planiranih prihoda, kao i u godišnjem Planu i programu održavanja, izgradnje i rekonstrukcije cesta.

Nakon provedene procedure nabave za izvođenje radova na rekonstrukciji regionalne ceste R 419 Posušje – Jablanica koji je podjeljen na dva LOT-a: dionica Masna Luka - Blidinje i dionica Konjsko – Mučinovac, zaključeni su ugovori sa odabranim izvođačima radova ukupne vrijednosti od 1.530.275 KM. Od čega je realizovan dio radova za sredstava koja su obezbjeđena od strane FBiH, a nerealizovano je 530.275 KM, što ukazuje da su sredstva bila potrebna za realizaciju u zakonski predviđene namjene.

Skupština Županije je 24.02.2012. godine usvojila županijski Zakon o javnim cestama (usaglašavanje sa Zakonom o cestama FBiH kojim je između ostalog definirano i formiranje/osnivanje županijske ustanove za upravljanje cestama) koji će se implementirati u naredenom periodu.

Ugovorene usluge realizirane su u iznosu 2.181.819 KM od čega su: izdaci po osnovu ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima 695.714 KM, naknade za rad u povjerenstvima 231.375 KM, usluge reprezentacije 153.173 KM i naknade skupštinskim zastupnicima 136.228 KM.

Izdaci za ugovore o djelu i ugovore o privremenim i povremenim poslovima iskazani su u iznosu 695.714 KM. Najveći su kod osnovnih škola 263.704 KM i srednjih škola 251.916 KM, a odnose se na angažovanje nastavnog osoblja (uposlenika i vanjskih suradnika) za održavanje redovne nastave, izvedne nastave i ispita. Kod Ministarstva obrazovanja izdaci po ugovoru o djelu iskazani su 106.801 KM i u najvećem dijelu odnose se na izdatke nastale u svezi provedbe vozačkih ispita i polaganja stručnih ispita.

Kod Vlade na izdacima **ugovora o djelu** iskazan je iznos 10.000 KM (neto) temeljem Ugovora o djelu zaključenim od 12.12.2011. godine sa fizičkim licem (izvršiocem usluge) na ime obavljanja poslova i radnih zadataka vršioca dužnosti direktora Trgovačkog preduzeća na malo i veliko Bekija Grude, a koji je na tu funkciju imenovan 14.07.2007. godine. Ukupno ugovorena vrijednost je 20.000 KM (neto) (bruto 22.402 KM). Navedeni ugovor nije sklopljen sukladno zakonskim propisima, odnosno odobrena je isplata javnog novca suprotno propisima. Naime, poslovi vršioca dužnosti direktora nisu poslovi koji se mogu regulirati ugovorom o djelu jer isti spadaju u radno pravni odnos što je regulirano Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima kao i propisima iz radnog prava i upravljanja državnom imovinom.

Izdaci za reprezentaciju iznose 153.173 KM a najveći su kod MUP-a (45.646 KM), Vlade (35.386 KM), Skupštine (14.157 KM) i Ministarstva obrazovanja (13.123 KM). Navedeni izdaci se u značajnom iznosu odnose ugostiteljske usluge koji u svim slučajevima ne sadrže specifikaciju izvršenih usluga niti je na istim sačinjena zabilješka o povodu nastanka ovih izdatka.

Troškovi za reprezentaciju nisu pod kontrolom i nisu uređeni procedurama iako smo u ranijim revizijama ukazivali na potrebu uređenja istih. Zbog navedenog se ne može potvrditi visina i osnovanost iskazanih izdataka.

Donijeti procedure za korištenje sredstava reprezentacije kojim će se definirati pravo, način, visina i kontrola utroška ovih sredstava, u cilju efikasnijeg i racionalnijeg trošenja proračunskih sredstava.

Izdaci za specijalizaciju i školovanje kod Ministarstva obrazovanja iskazani su u iznosu 53.685 KM i odnose se na izdatke za nabavu udžbenika za učenike od 5-8. razreda od dobavljača „Znanje“ d.o.o. Mostar iz 2008. godine. Utvrdili smo da ispostavljena faktura od dobavljača „Školska naklada“ d.o.o. Mostar iz 2008. godine u iznosu 198.726 KM nije evidentirana u knjigovodstvenim evidencijama.

Prema naprijed navedenom dio izdataka iz 2008. godine u iznosu od 53.685 KM evidentiran je u 2011. godini, a dio će biti evidentiran u narednom periodu u iznosu od 198.726 KM iz čega se može zaključiti da se izdaci neevidentiraju u periodu na koji se odnose čime nije ispoštovano načelo modificiranog nastanka događaja. Također, neredovno izmirenje obveza dovodi do tužbi čime se izdaci na teret Proračuna povećavaju za iznos zatezних kamata i troškove spora.

4.5.3 Tekući transferi (prijenosi)

Tekući prijenosi proračunom su planirani u iznosu od 12.026.500 KM, a Izmjenama i dopunama proračuna 9.888.295 KM, što je manje za 17,78 %. Realizirani su 10.199.315 KM ili 103,15 % od planiranih a u odnosu na prethodnu godinu manje za 48,51 %. Razlika, odnosno više utrošena sredstva u odnosu na planirana realizirana su iz sredstava tekuće pričuve i putem unutarnjih preraspodjela.

U okviru tekućih prijenosa najveći iznos se odnosi na tekuće prijenose pojedincima u iznosu 3.897.156 KM, prijenosi drugim razinama vlasti 2.495.561 KM, prijenosi neprofitnim organizacijama 1.827.610 KM i poticaji u poljoprivrednoj proizvodnji 1.349.003. Na realizaciju sredstava sukladno zakonskim i drugim propisima odnosi se 44,38 % iz oblasti zdravstva, socijalne skrbi, za prognanike i izbjeglice 3.936.503 KM i braniteljske populacije 589.703 KM. Pored zakonskih prijenosa ostali transferi u značajnom iznosu realizirani su kod Vlade 2.283.806 KM, Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i športa 1.029.127 KM, Ministarstva gospodarstva 1.498.391 KM i Ministarstva financija 629.985 KM.

Revizijom smo utvrdili da je značajan dio prijenosa kod Vlade realiziran temeljem akata Vlade iz kojih nije vidljivo kako je utvrđen osnov i visina planiranog iznosa. Izdaci za izgradnju i rekonstrukciju školskih objekata umjesto sa pozicije kapitalnih izdataka nepravilno su planirani su i realizirani sa tekućih transfera. Nije vršen nadzor nad namjenskim korištenjem doznačenih sredstava kako je propisano člankom 47. Zakona o izvršenju proračuna Županije za 2011. godinu.

Kod **Vlade Županije** tekući prijenosi realizirani su u iznosu 2.283.806 KM. Od čega na prijenose drugim razinama vlasti odnosi se 1.612.295 KM, prijenosi pojedincima 181.404 KM i prijenosi neprofitnim organizacijama 490.107 KM.

Prijenosi drugim razinama vlasti u iznosu 1.612.295 KM najvećim dijelom realizirani su: za visoko školstvo 920.000 KM, za ostale zajedničke institucije 467.722 KM, za izgradnju i rekonstrukciju školskih objekata 137.064 KM i za sport 59.000 KM.

Tekući prijenos za visoko školstvo planiran je u iznosu od 1.500.000 KM, a Izmjenama i dopunama proračuna 900.000 KM, a realiziran je u iznosu 920.000 KM. Navedeni prijenos se odnosi na sufinanciranje Sveučilišta u Mostaru i Studentskog centra u Mostaru temeljem Odluke Vlade.

Iz proračuna 2011. godine za Sveučilištu u Mostaru evidentirano je 600.000 KM, od čega se 100.000 KM odnosi na zaostatak iz 2009. godine. Dok za 2010. godinu nije bilo prijenosa sredstava. Studentskom centru u Mostaru evidentirano je doznačavanje sredstava u iznosu 300.000 KM koliko je i odobreno. Razlika od 20.000 KM realizovanih tekućih transfera u odnosu na planirana, odnosi se na doznačena sredstva Agronomsko i prehrambeno – tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Mostaru temeljem zamolbe za pomoć pri rješavanju poreznih dugovanja istog.

Isti su realizovani temeljem odluka Vlade iz kojih se ne može potvrditi visina, odnosno kriteriji temeljem čega su utvrđena sredstva. Što potvrđuje i primjer dodijeljenih sredstava Agronomsko i prehrambeno – tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Mostaru samo na temelju zamolbe za pomoć.

Tekući prijenosi za ostale zajedničke institucije planirani su u iznosu od 350.000 KM, a realizirani 467.722 KM. Razlika od 117.722 KM više utrošenih u odnosu na planirana pokrivena su iz tekuće pričuve.

Prema članku 27. Zakona o izvršenju proračuna Županije određeno je da će se ova sredstva odobriti prema aktima Vlade. Zakonom nisu predviđeni detaljniji (kriteriji) uvjeti o načinu raspodjele sredstava, a čak i tamo gdje postoje jasne odredbe dodjele sredstava (ugovor) nisu poštivane. Sredstva su korisnicima dodjeljivana samo na temelju zahtjeva (zamolbi) korisnika. Nije osigurana kontrola i nadzor nad namjenskim utroškom kako je propisano člankom Zakonu o izvršenju proračuna Županije.

Sredstva su data za sportske klubove, radio-televiziju, osnovnoj glazbenoj Školi Posušje, jednokratne novčane pomoći za saniranje šteta općinama Široki Brijeg, Ljubuški i Grude po prijedlogu Uprave za civilnu zaštitu i druge, temeljem Zaključaka Vlade u kojima nije jasno definirana namjena doznačavanja sredstava, a niti je kod svih korisnika utvrđena obveza podnošenja izvješća o utrošku sredstava.

Zaključkom Vlade od 25.08.2011. godine iz Proračuna Županije za 2011. godinu, odobrena su sredstva Radiju Herceg Bosne Mostar u iznosu od 72.000 KM za financiranje rada istog za preostalih devet mjeseci što nije sukladno vlasničkom udjelu koji je Županija preuzela nad radijom. Naime, prema Ugovoru o prijenosu dijela osnivačkih udjela i pristupanju novih članova društvu Radio televizije Herceg – Bosne d.o.o Mostar od 17.12.2009. godine, Županija je preuzela osnivačka prava i obveze nad društvom sa udjelom od 10% odnosno u iznosu 61.102 KM, kao i financiranje istog u visini preuzetih vlasničkih udjela. Kako je Zaključkom Vlade odobreno više za 10.898 KM ne možemo potvrditi osnovanost više odobrenih sredstava.

Vlada Županije treba odrediti kriterije za raspodjelu sredstava tekućih prijenosa, te osigurati kontrolu i nadzor nad namjenskim utroškom javnog novca.

Tekući prijenosi za izgradnju i rekonstrukciju školskih objekata kod Vlade planirani su u iznosu od 110.000 KM, preraspodjelom umanjeni za 48.000 KM, a realizirani u iznosu 137.064 KM, od čega 75.650 KM iz tekuće pričuve.

Revizijom smo utvrdili da nije postupljeno sukladno članku 55. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, te navedeni izdaci iako se odnose za izgradnju i rekonstrukciju osnovnih i srednjih škola sa područja Županije nisu planirani i evidentirani na kapitalnim izdacima, kao i na stalnim sredstvima (povećanje stalnih sredstava), nego su planirani na tekućim prijenosima i evidentirani na istim.

Od realizovanih prijenosa od 137.064 KM utvrdili smo da se iznos od 51.190 KM odnosi na obveze nastale u 2010. godini, a koje nisu knjigovodstveno evidentirane u periodu u kojem su nastale, čime nije ispoštovano načelo modificiranog nastanka događaja. Naime, radi se o obvezama temeljem ispostavljenih privremenih situacija iz XI i XII 2010. godine, za izvedene radove za prenamjenu prostora za potrebe Gimnazije Fra Grge Martića i Srednje strukovne škole Posušje temeljem ugovora iz 2010. godine zaključenih sa „Zolo” d.o.o. Posušje, koje su evidentirane u 2011. godini.

Izdatke za izgradnju i rekonstrukciju planirati i evidentirati na kapitalnim izdacima.

Transfer kazneno popravnim zavodima realiziran je u iznosu 116.580 KM od čega se 103.890 KM odnosi na obveze iz ranijih godina (iz 2003. godine 76.170 KM i iz 2009. godine 27.720 KM) koje nisu evidentirane u trenutku nastanka izdatka sukladno propisima. Utvrdili smo da su obveze za izvršene mjere pritvora za 2005. i 2006. godinu od 104.880 KM evidentirane na kratkoročno razgraničenim rashodima, dok za 2008. godinu od 39.510 KM nije uopće evidentirana i ista će teretiti proračun u narednom periodu.

Kod **Ministarstva gospodarstva** tekući prijenos za **poticaj poljoprivrednoj proizvodnji i gospodarstvu** planiran je u iznosu od 1.350.000 KM, što predstavlja smanjenje istih za 72,16% ili za 3.500.000 KM u odnosu na prethodnu godinu. Tijekom 2011. godine realizirano je 1.349.003 KM.

Revizijom smo utvrdili da je za realizaciju navedenih prijenosa Vlada Županije, na prijedlog ministra gospodarstva od 29.06.2011. godine, Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava „Tekući prijenosa za poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji i gospodarstvu“ utvrđenih proračunom za 2011. godinu sa kriterijima raspodjele sredstava donijela tek 04.07.2011. godine, čime nije postupila sukladno članku 27. stav 1. Zakona o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj i prehrambenoj proizvodnji („Narodne novine ŽZH“, broj: 8/07), te navedenu Odluku nije donijela u propisanom roku 60 dana od dana usvajanja Proračuna. Naputak

za ostvarivanje prava na novčane poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji i gospodarstvu ministar gospodarstva je donio 06.07.2011. godine, a Vlada dala suglasnost 13.07.2011. godine, te isti nije donesen u propisanom roku sukladno članku 27. stav 2. istog Zakona.

Neblagovremeno donošenje navedenih podzakonskih akata imalo je za posljedicu da su tekući prijenosi za poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji i gospodarstvu realizirani tek krajem 2011. godine. Prema Izvješću o utrošenim sredstvima Ministarstva gospodarstva zaduženog za nadzor nad namjenskim utroškom, od ukupno zaprimljenih 1.501 zahtjeva za poticaje u poljoprivredi pozitivno su riješena 1.482 za koje su obračunate potpore od 1.346.476 KM, a tijekom 2011. godine doznačena (isplaćena) su sredstva korisnicima u iznosu 969.521 KM, dok je za isplatu iskazana obveza od 376.955 KM. Najveći dio realizovanih poticaja odnosi se na proizvodnju povrća u iznosu 781.577 KM i držanje pčelinjih društava 156.440 KM.

U 2011. godini evidentiran je iznos od 31.504 KM a koji se odnosi na prenjete obveze za poticaje iz 2010. godine temeljem podnesenih 52 zahtjeva, a koje Ministarstvo gospodarstva nije obračunalo za 2010. godinu, čime nije ispoštovano načelo modificiranog nastanka događaja, odnosno rashodi i izdaci nisu evidentirani u periodu na koji se i odnose.

Ministarstvo gospodarstva ni u 2011. godini nije sukladno članku 15. Zakona o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj i prehrambenoj proizvodnji uspostavilo središnju bazu podataka o svim vrstama novčanih potpora i njihovim korisnicima.

Ministarstvo gospodarstva je u ožujku 2012. godine podnijelo Vladi Izvješće o utrošenim sredstvima poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji i gospodarstvu za 2011. godinu, kako je propisano Odlukom Vlade o usvajanju Programa utroška sredstava.

Vlada Županije i ministar gospodarstva trebaju blagovremeno donijeti Program utroška sredstava i Naputak za ostvarivanje prava na novčane poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji i gospodarstvu.

Uspostaviti centralnu bazu podataka o korisnicima i vrstama novčanih potpora sukladno Zakonu o novčanoj potpori u primarnoj poljoprivrednoj i prehrambenoj proizvodnji u Županiji.

Tekući prijenos za objekte vodnog gospodarstva planiran je i realiziran u iznosu 100.000 KM, temeljem Programa utroška sredstava koji je Vlada usvojila tek 15.12.2011. godine, iako su sredstva za iste prikupljena u iznosu 586.556 KM. **Tekući prijenos za šumarstvo** realiziran je 49.388 KM, a temeljem Programa utroška sredstava kojim su odobrena u iznosu 50.000 KM, iako su ista prikupljena 1.044.318 KM.

Imajući u vidu visinu ostvarenih prihoda temeljem naknada za šume i vode u ukupnom iznosu 1.630.874 KM, a realizaciju navedenih prijenosa u iznosu od 149.388 KM prema odobrenom Proračunu i Programu utroška i da je razlika prikupljenih sredstava u odnosu na utrošena od 1.481.486 KM, čime Skupština i Vlada nisu osigurale da se namjenska sredstva za šume i vode u cijelosti stave na raspolaganje nadležnim institucijama kako bi se ista utrošila u zakonom propisane namjene. Umjesto navedenog razlika više prikupljenih u odnosu na utrošena sredstva suprotno propisima odmah je oprihodovana u proračunu i iskorištena za druge rashode i izdatke, zbog čega ista nisu namjenski utrošena, (što je šire pojašnjeno u točki 4.4 Izvješća).

Skupština i Vlada trebaju osigurati da se namjenska sredstva za šume i vode u cijelosti stave na raspolaganje nadležnim institucijama, odnosno planiraju i Programi utroška donose prema visini prikupljenih sredstava u cilju namjenskog utroška istih sukladno zakonskim propisima.

Kod **Uprave za civilnu zaštitu** proračunom su planirana namjenska sredstva u iznosu od 165.000 KM prema Planu utroška sredstava prikupljenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća za 2011. godinu, dok je prikupljeno iz namjenskih prihoda 151.238 KM. Tijekom 2011. godine utrošeno je po Odlukama Stožera civilne zaštite 76.000 KM, a neutrošena namjenska sredstva od 75.238 KM prenesena su na poziciju razgraničenih prihoda, i ista će se biti uključena u Plan utroška sredstava zaštite i spašavanja za 2012. godinu.

Revizijom smo utvrdili da je postupljeno suprotno Odluci o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebnog poreza za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća „Službene novine FBiH“ broj: 46/05 i 61/07) obzirom da je u 2011. godini iz **tekućeg godišnjeg priliva** iskorišteno više od 40% sredstava za zaštitu i spašavanje za financiranje određenih hitnih mjera (elementarne nepogode). Naime, prema ostvarenim prihodima u 2011. godini sredstva za ove namjene trebala su biti iskorištena u visini od 60.495 KM, a iskorištena su u iznosu 66.000 KM (prema Planu utroška sredstava).

Prema izvješću o ubranim, utrošenim i neutrošenim sredstvima zaštite i spašavanja u 2011. godini Uprave za civilnu zaštitu, koji je Vlada Županije usvojila Zaključkom od 24. i 29. 02. 2012. godine, navedeni su samo iznosi doznačenih transfera za elementarne nepogode - štete u proljeće 2011. godine i to: općini Ljubuški 40.000 KM, općini Široki Brijeg 13.000 KM i općini Grude 13.000 KM i transferi drugim razinama vlasti i to: udruzi „Pločno“ iz Posušja 5.000 KM i udruzi „Šrek“ iz Ljubuškog 5.000 KM.

Nisu utvrđeni kriteriji i prioriteti za pružanje jednokratne pomoći općinama za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća sukladno članku 12. Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća, zbog čega ne možemo potvrditi način raspodjele sredstava po općinama. Niti su nam prezentirane Odluke Stožera civilne zaštite i prateća dokumentacija (zahtjevi općina, udruzi) temeljem čega su odobrena navedena sredstva. Također, ne možemo potvrditi da su ista namjenski utrošena sukladno zakonskim propisima, odnosno da je Uprava za civilnu zaštitu u momentu obavljanja revizije izvršila nadzor nad namjenskim utroškom.

Namjenska sredstva za zaštitu i spašavanje raspodjeliti sukladno zakonskim propisima, propisati kriterije i prioritete za pružanje jednokratnih pomoći, te vršiti stvarni nadzor od strane Uprava za civilnu zaštitu, radi osiguranja namjenskog utroška.

Kod **Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi** tekući prijenosi planirani i realizirani su iznosu 3.936.503 KM. Isti su nastali temeljem Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom a najznačajniji su: porodiljne naknade i oprema novorođenog djeteta (1.926.573), prijenos za štíćenike (852.396 KM), stalne socijalne potpore (639.578 KM), isplate za civilne žrtve rata (277.381 KM) i naknade za osobe osposobljene za samostalan život i rad dok čekaju na uposlenje (118.920 KM).

Revizijom smo utvrdili da izdaci nastale temeljem zakonskih propisa iz oblasti socijalne skrbi nisu evidentirani u trenutku nastanka obveze, čime je narušeno načelo modificiranog nastanka događaja. Naime, u 2011. godini evidentirani su izdaci iz 2010. godine u iznosu 930.937 KM (porodiljne naknade 539.326 KM, stalne socijalne potpore 195.159 KM, prijenosi za štíćenike 139.735 KM, naknade za osobe koje su osposobljene za rad i čekaju na zaposlenje 23.400 KM, za civilne žrtve rata 23.416 KM i alternativni smještaj raseljenih lica 9.901 KM). Dok dio izdataka iz 2011. godine nije evidentiran u iznosu od 1.208.772 KM, a odnose se na: porodiljne naknade 704.011 KM, stalne socijalne pomoći 308.413 KM, prijenos za štíćenike 173.006 KM i za civilne žrtve rata 23.177 KM.

Iako je Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi u proračunskom zahtjevu planiralo iznos 6.156.000 KM kojim bi bilo omogućeno izmirenje obveza tekuće godine i zaostalih obveza iz 2010. godine, usvojenim Proračunom odobreno je 4.140.000 KM, a Rebalansom taj iznos je umanjen na 3.940.000 KM. Navedeno je imalo za posljedicu da zbog nedovoljno planiranih sredstava nisu evidentirani svi izdaci i obveze tekuće godine i iste će teretiti proračun naredne godine. Skrećemo pažnju da neizvršavanje obveza nastalih temeljem zakona može dovesti do tužbi korisnika prava čime bi se uvećali troškovi proračuna.

Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa ukupno je realiziralo na ime tekućih prijenosa 1.029.127 KM što je u odnosu na plan 98,12 % od čega su prijenosi za: glazbene škole 500.000 KM, ustanove kulture 110.000 KM, šport 147.087 KM, stipendije 114.600 KM i programe kulture 76.792 KM.

Najveći dio prijenosa odnosi se doznačavanje sredstava **galerijama i ustanovama kulture** u iznosu od 610.000 KM koliko je i planirano Proračunom. Sredstva su doznačena u jednakim mjesečnim trašama za 4 glazbene škole, galerije, knjižnice i muzeja na području Županije, a raspodjela sredstava po korisnicima se vrši temeljem realizacije prethodnih godina, broja uposlenih, broja učenika i značaja institucije.

Za raspodjelu sredstava **prijenosa za kulturu i šport** Vlada je 2008. godine donijela Odluku o kriterijima izbora i utvrđivanja programa javnih potreba i preraspodjeli sredstava u kulturi i Odluku o kriterijima za preraspodjelu sredstava za šport. Navedenim odlukama propisani su pravo, uvjeti, kriteriji i način raspodjele sredstava za ove namjene.

Prijenos za kulturu iskazan je u iznosu od 76.792 KM. Utvrdili smo da je dio sredstava ovog prijenosa u iznosu od 32.964 KM realiziran temeljem javnog poziva i naprijed navedene Odluke, dok je dio sredstava u iznosu od 43.828 KM na temelju pojedinačnih odluka ministra, a na zamolbe korisnika što predstavlja 57,07 % od ukupnog realiziranog prijenosa. **Prijenos za šport** iskazan je 147.088 KM od čega se na raspodjelu sredstava temeljem javnog poziva i naprijed navedne Odluke (za programe i kotizacije) odnosi 38.700 KM, a temeljem zamolbi korisnika 108.388 KM i predstavlja 73,17 % od ukupnog realiziranog prijenosa. Prema navedenom odabir korisnika nije u cijelosti izvršen sukladno utvrđenim kriterijima.

Prilikom realizacije tekućih pijenosa za kulturu i sport u cijelosti primjenjivati odluke Vlade o kriterijima izbora i raspodjeli sredstava za kulturu i sport.

Ministarstvo hrvatskih branitelja realiziralo je 589.703 KM, od čega 340.396 KM izdaci po Zakonu o dopunskim pravima branitelja i 249.307 KM tekući prijenosi udrugama.

Tekući prijenosi udrugama proračunom su planirani u iznosu 200.000 KM, temeljem Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava, naknadno donesenog i usvojenog Odlukom Vlade 05.07.2011. godine. Izmjenama i dopunama proračuna sredstva su povećana na 250.000 KM, iako je Program utroška donesen na iznos 200.000 KM. Od čega 150.000 KM za sufinanciranje rada temeljnih udruga registriranih u Županiji (10 udruga) i 50.000 KM za interventna sredstva. Ista su realizirana u iznosu 249.307 KM i to: prijenosi udrugama 153.900 KM i 95.407 KM interventna sredstva.

Revizijom smo utvrdili da pored više utrošenih sredstava za 49.307 KM u odnosu na Program utroška sredstava s kriterijima raspodjele za iste, sa korisnicima sredstava ministar nije zaključio ugovore o namjenskom prijenosu sredstava kako je predviđeno u Programu utroška. Također, nije postupljeno sukladno točki VI Javnog poziva za podnošenje zahtjeva i programa za ostvarivanje prava na dodjelu sredstava iz oblasti braniteljsko invalidske zaštite, kojom je predviđeno „da se nepotpuni zahtjevi i programi udruga neće uzimati u razmatranje“. Međutim, prema Zapisniku Povjerenstva za ocjenu ispunjavanja uvjeta i kriterija za dodjeljivanje sredstava, kao i Ocjeni i mišljenju o ispunjavanju uvjeta i kriterija za dodjelu sredstava konstatovani su nedostaci: „kako kompletnosti dokumentacije tako i sadržaja pojedinih priloženih dokumenata“. Skoro sve udruge nisu dostavile potrebnu dokumentaciju, od čega uglavnom detaljno opisan projekt ili program za koji se traži sufinanciranje: Izvješće o utrošku sredstava za dobivena sredstva u 2010. godini i Finansijski plan projekta ili program za 2011. godinu, sa očekivanim prihodima i rashodima). Izvješća o utrošku sredstava za 2010. godinu koje su udruge dostavile pri podnošenju zahtjeva i programa za dodjelu novčanih sredstava za 2011. godinu „uglavnom su nekompletna i manjkava i nije priložena relevantna dokumentacija, koja dokazuje namjensko i zakonito trošenje odobrenih sredstava“.

I pored navedenih nedostataka koje je utvrdilo Povjerenstvo sredstva su doznačavana redovnim mjesečnim uplatama, počevši od veljače 2011. godine, odnosno prije objavljivanja Javnog poziva, a poslije kojeg je i dalje nastavljeno odobravanje sredstava, zbog čega Ministarstvo hrvatskih branitelja nije u dovoljnoj mjeri osiguralo nadzor nad namjenskim utroškom ovih sredstava.

Ministarstvo hrvatskih branitelja treba dosljedno i u potpunosti primjenjivati doneseni Program utroška sredstava s kriterijima za raspodjelu sredstava za tekuće prijenose udrugama, kao i osigurati nadzor nad namjenskim utroškom dodijeljenih javnih sredstava.

4.5.4 Tekuća pričuva

Sredstva tekuće pričuve proračunom su planirana u iznosu od 900.000 KM, a prema Izvješću o utrošku sredstava ista su realizirana u iznosu 877.618 KM **bez kriterija**. Realizacija tekuće pričuve vršena je temeljem zaključaka Vlade u iznosu 734.981 KM, a po 57 rješenja predsjednika Vlade u iznosu 38.850 KM i 86 rješenja ministra financija u iznosu 103.787 KM.

Nisu ispoštovane odredbe članka 34. Zakona o proračunima u FBiH, jer nisu utvrđeni kriteriji za uporabu sredstava tekuće pričuve u Zakonu o izvršenju proračuna Županije za 2011. godinu.

Sredstva tekuće pričuve korištena su za: financiranje raznih udruga, saveza, kulturnih klubova u ukupnom iznosu 78.700 KM, financiranje sportskih klubova 35.000 KM (NK Široki Brijeg 10.000 KM, RK Izviđač 12.000 KM, Klub tajlandskog boksa 13.000 KM), a značajan dio sredstava tekuće pričuve se odnosi na pomoći pojedincima prema zamolbama koje su upućene predsjedniku Vlade i ministru financija i realizirani su po rješenjima istih.

Iz svega navedenog sredstva tekuće pričuve nisu se u cijelosti koristila za „žurne i nepredviđene izdatke“ koji se pojave tijekom proračunske godine, kako je regulirano u članku 34. Zakona o proračunima u FBiH i članku 14. točka 1. i 2. Zakona o izvršavanju proračuna Županije.

Donijeti kriterije za uporabu sredstava tekuće pričuve i ista u cijelosti koristiti sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.

4.5.5 Kapitalni transferi (prijenosi)

Kapitalni prijenosi drugim razinama vlasti kod Vlade proračunom su planirani u iznosu od 500.000 KM, a izmjenama i dopunama 940.000 KM. Isti su realizovani pojedinačnim zaključcima Vlade u iznosu 905.000 KM, a na osnovu zahtjeva korisnika (općinama 852.000 KM i mjesnim zajednicama 53.000 KM).

Prema članku 28. Zakona o izvršenju proračuna Županije određeno je da će se „kapitalni prijenosi drugim razinama vlasti“ rasporediti prema aktima koje donosi Vlada Županije. Ovim zakonom kao i kod tekućih prijenosa nisu predviđeni detaljni kriteriji, odnosno uvjeti o načinu raspodjele sredstava.

Zaključkom Vlade od 07.04.2011. godine iz Proračuna odobrena su sredstva općini Ljubuški u iznosu od 100.000 KM, a na osnovu Zahtjeva za pomoć pri saniranju lokalnih i nerazvrstanih cesta. U zahtjevu općine od Vlade je traženo učešće u sufinanciranju rekonstrukcije (sanacije) lokalnih komunalnih cesta, a kao prilog istom priložena je (plan) neovjerena rekapitulacija svih potrebnih radova ukupne vrijednosti od 1.183.183 KM, od čega je navedeno da je općina obezbijedila sredstva u iznosu od 400.000 KM.

Nije nam prezentirana dokumentacija u svezi učešća Vlade Županije u sufinanciranju navedenog projekta, nije zaključen Sporazum o sufinanciranju, a niti je za doznačena sredstva po zaključcima Vlade općina Ljubuški podnijela dokumentirano Izvješće o utrošku sredstva.

Općini Široki Brijeg zaključkom Vlade od 22.09.2011. godine, odobrena su sredstva od 95.000 KM za financijsku pomoć pri izgradnji regionalnog vodovoda „Turčinovići“. Iako je i prethodnih godina vršeno financiranje ovih projekata (na tekućim transferima) još uvijek nije zaključen Sporazum o sufinanciranju izgradnje vodovodne mreže kojim bi se regulirala prava i obveze supotpisnika i na taj način osigurao nadzor nad utroškom sredstava. U 2011. godine, sredstva nisu doznačena (tek početkom 2012. godine), zbog čega prema obrazloženju odgovornih nije ni dostavljen Izvještaj o utrošku od strane općine Široki Brijeg.

Općini Grude za rekonstrukciju i održavanje lokalnih cesta odobreno je 100.000 KM, o čemu je za doznačena sredstva od 50.000 KM općina dostavila u studenom 2011. godine dokumentaciju o utrošku sredstava. Obzirom da od strane Vlade Županije nije vršen nadzor nad utroškom, ne možemo potvrditi da su sredstva utrošena u predviđene namjene.

Iz naprijed navedenog ne možemo potvrditi utemeljenost i opravdanost rasporeda sredstava prijenosa drugim razinama vlasti (za izgradnju lokalne i komunalne infrastrukture), kao i visina dodijeljenih sredstava.

Vlada Županije za sredstva kapitalnih prijenosa drugim razinama vlasti treba nisu predviđeni detaljni kriteriji, odnosno uvjeti o načinu raspodjele sredstava, te osigurati stvarni nadzor nad utroškom u predviđene namjene.

4.6 Nabave, kapitalni izdaci i primjena Zakona o javnim nabavama BiH

Izdaci za nabavu stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 315.353 KM i manji su u odnosu na prethodnu godinu za 73,29%. Navedeni izdaci se odnose na nabavu opreme 270.433 KM i rekonstrukciju i investiciono održavanje 44.919 KM.

Revizijom smo utvrdili da za nabavu stalnih sredstava nisu doneseni programi utroška sredstava, čime nije postupljeno sukladno članku 23. Zakona o izvršavanju proračuna Županije za 2011. godinu, kojim je definirano „da se sredstva sa pozicija kapitalni izdaci za nabavu stalnih sredstava koriste prema programima utroška sredstava koje odobrava Vlada Županije, na prijedlog proračunskih korisnika odnosno nadležnih ministarstava za svoje proračunske korisnike“. Proračunski korisnici su provodili samostalno postupke javnih nabavi, a bez prethodno donesenog plana nabave sa jasno i precizno utvrđenim vrstama, količinama i vrijednostima svih predmeta nabave.

Izdaci za nabavu opreme iskazani su u iznosu 270.433 KM, od čega se na izdatke za nabavu **motornih vozila** odnosi 174.155 KM. Najveći izdaci su kod **Ministarstva unutrašnjih poslova** u iznosu 99.164 KM i odnosi se na provedeni otvoreni postupak za nabavu 5 službenih (putnički motornih) vozila po principu „stara za novo“. Naime, postupak nabave je proveden u 2010. godini i izabran ponuđač „MRM export-import“ d.o.o Ljubuški, a vozila po ispostavljenim fakturama isporučena u 2011. godini. U zahtjevu za nabavu ustupljeno je 17 vlastitih vozila (od čega 11 vozila ispravnih, 2 oštećena u požaru, 2 razbijena i 2 za dijelove). Izabrani ponuđač je za stara vozila ponudio 25.760 KM (odnosno nakon izmjena za pogrešnu procjenu iznos 34.000 KM), a za 5 novih vozila 133.164 KM, (razlika za doplatiti u iznosu 99.164 KM).

Provedenim postupkom javne nabave ne možemo potvrditi da je izabran najpovoljniji ponuđač, obzirom da procedure nabave stalnih sredstava po **principu „staro za novo“** nije utvrđena Zakonom o javnim nabavama BiH. Naime u postupku nabave vozila se mora koristiti jedan od kriterija odabira najpovoljnijeg ponuđača sukladno članku 34. Zakona (najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda), dok se za staro vozilo nastoji postići što veća cijena. **Predmet Zakona o javnim nabavama BiH je isključivo nabava roba, usluga ili radova, a ne prodaja istih.**

Također, utvrdili smo da je Ugovor sa izabranim ponuđačem zaključen 22.12.2010. godine, nakon isteka roka važnosti ponude od 3 mjeseca, krajnjeg roka za podnošenje ponuda 07.10.2010. godine. Povjerenstvo za otvaranje i odabir ponuda nije izvršilo bodovanje, ocjenu ponuda prema utvrđenim kriterijima ekonomski najpovoljnije ponude u tenderskoj dokumentaciji (1. Razlika doplate 70%, 2. Postprodajni servis učešće 10% i 3. Jamstvo bez ograničenja kilometraže 20%), nego samo temeljem najniže cijene.

Kod ovog Ministarstva odobrene su i isplaćene financijske transakcije u iznosu 492.662 KM (uredski i ostali materijal 132.160 KM, gorivo 202.688 KM i održavanje vozila 157.814 KM) za koje nisu provedene procedure izbora najpovoljnijih dobavljača za tekući materijal i usluge - održavanje i servisiranje vozila, gorivo, kancelarijski materijal čime nije postupljeno sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH, a nabave su vršene od dobavljača sa kojim su zaključeni ugovori krajem 2007. godine na period od 3 godine.

Za nabavu goriva kod **Ministarstva gospodarstva i Ministarstva prostornog uređenja** u revidiranoj godini nije provedena procedura nabave a izdaci po ovom osnovu iskazani su u iznosu od 24.049 KM.

Vlada Županije je postupke nabave tekućeg materijala i usluga za potrebe 2011. godine pokrenula tek u srpnju 2011. godine, a u prethodnim ugovorima nije ugovoren period važenja istih, što nije sukladno zakonskim propisima. U tijeku provedbe procedura postupci su obustavljeni zbog nedovoljnog broja ponuda, uloženi prigovori ili žalbi tako da su isti rezultirali zaključenjem ugovora tijekom studenog 2011. godine (lož ulje, uredski materijal i servisiranje vozila). Postupak nabave goriva (otvoreni i konkurentski zahtjev za dostavljanje ponda bez objave) je dva puta poništen zbog nedovoljnog broja ponuda. Prema naprijed navedenom postupci nabave nisu blagovremeno pokrenuti, a ne može se potvrditi da je do zaključenja ugovora sa izabranim dobavljačima nabava vršena od najpovoljnijih dobavljača. Isti su realizirani u iznosu od 264.867 KM (lož ulje 204.995 KM; uredski materijal 26.874 KM, servis vozila 10.912 KM i gorivo 22.086 KM).

Za nabavu stalnih sredstava Vlada na prijedlog proračunskih korisnika treba da donosi Programe utroška sredstava kapitalnih izdataka sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Županije, a proračunski korisnici treba da donose Plan nabavki roba, usluga i radova.

Postupke nabave roba (vozila), kao i odabir dobavljača provoditi sukladno Zakonom o javnim nabavama BiH i podzakonskim aktima.

4.7 Financijski rezultat

U konsolidiranim financijskim izvješćima o izvršenju proračuna za 2011. godinu iskazano je ostvarenje prihoda, primitaka i financiranja u odnosu na rashode i izdatke, kako slijedi:

R. br.	Opis	Izmjene Proračuna za 2011. g	Ostvareno u 2010. godini	Ostvareno u 2011. godini	Index (5/3)	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
A	Prihodi i primici (od 1 do 3)	69.938.300	63.566.980	66.800.286	95,51	105,09
1	Prihodi od poreza	58.486.300	55.218.327	58.005.004	99,18	105,05
2	Neporezni prihodi	9.552.000	7.887.486	7.567.123	79,22	95,94
3	Potpore – Grantovi	1.900.000	461.167	1.228.159	64,64	266,32
B	Rashodi i izdaci (od 4 do 5)	69.828.300	74.868.233	69.632.524	99,72	93,01
4	Tekući rashodi	68.534.945	73.687.456	68.412.171	99,82	92,84
5	Kapitalni izdaci	1.293.355	1.180.777	1.220.353	94,36	103,35
C	Financiranje (I-II)	790.000	5.703.684	1.107.088	140,14	19,41
I	Primljeni krediti	4.000.000	10.885.000	4.500.000	112,50	41,34
II	Otplate primljenih kredita	3.210.000	5.181.316	3.392.912	105,70	65,48
D	Višak prihoda nad rashodima (A-B) suficit	110.000	-	-	-	-
E	Višak rashoda nad приходima (B-A) deficit	-	11.301.253	2.832.238	-	25,06

F	Višak rashoda i izdataka nad prihodima, primicima i finansiranju (B-A-C) deficit	-	5.597.569	1.725.150	-	30,82
	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (Akumulirani deficit)	-	33.449.703	31.970.399	-	

Kao što se vidi iz prethodne tabele za 2011. godinu ostvaren je višak rashoda nad prihodima (deficit) u iznosu 2.832.238 KM, a sa uključenim finansiranjem 1.725.150 KM i predstavlja veću potrošnju u odnosu na raspoloživa sredstva. Za iskazani deficit nisu obezbijeđeni izvori finansiranja, odnosno nije donesen plan pokrića istog. Finansiranje, odnosno zaduženje putem kredita kod domaće komercijalne banke u 2011. godini je bilo nedovoljno za pokriće ostvarenog deficita. U izvješću o izvršenju proračuna za 2011. godinu u tekstualnom dijelu nisu specificirane stavke iz kojih se sastoji iskazani deficit.

Akumulirani deficit na kraju 2011. godine je iznosio 35.174.853 KM i premašuje izvore stalnih sredstava iskazane u „konsolidiranoj bilanci stanja“ na dan 31.12.2011. godine u iznosu od 31.970.399 KM. Razlika više ostvarenih rashoda i izdataka iznad izvora stalnih sredstava u iznosu od 3.204.453 KM evidentiran je na poziciji potraživanja po osnovu viška rashoda iznad izvora stalnih sredstava.

Revizijom smo utvrdili da finansijski rezultat za 2011. godinu nije točno iskazan, odnosno iskazan je u iznosu manjem za 5.046.606 KM. Od čega se iznos od 2.298.497 KM odnosi na izdatke koji nisu evidentirane u finansijskim izvješćima na poziciji rashoda i izdataka u trenutku nastanka obveze i to: 1.641.986 KM prekoračenje Proračuna za 2011. godinu, 419.275 KM prekoračenje iz 2008. godine iskazana na kratkoročno razgraničenim rashodima i dio izdataka 237.236 KM iz 2008. godine za mjere pritvora i nabavku udžbenika. Preostali iznos od 2.748.109 KM odnosi se na razliku prikupljenih namjenskih sredstava (naknade za šume, vode, ceste i dio sredstava za okoliš) u odnosu na utrošena, koja su suprotno propisima odmah u cijelosti oprihodovana u proračunu Županije i iskorištena za druge rashode i izdatke, čime nisu namjenski utrošena sukladno zakonskim propisima.

Pored navedenog u 2011. godini na poziciji rashoda i izdataka iskazani su izdaci iz ranijih godina u iznosu 1.573.963 KM, od čega iz 2010. godine 1.411.388 KM i 2003. 2008. 2009. godine 162.575 KM.

Iz svega prethodno navedenog priznavanje rashoda i izdataka nije izvršeno prema načelu modificiranog nastanka događaja. Rashodi i izdaci nisu evidentirani u onom periodu kada je obveza za plaćanje nastala, čime nije postupljeno sukladno članku 59. Zakona o proračunima u FBiH. Slijedom toga nije ispoštovan ni članak 20. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, („Službene novine FBiH“ broj: 87/10) i članak 39. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH („Službene novine FBiH“ broj: 1/11). Posljedica istog je da nisu ispoštovana računovodstvena načela: točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pravovremenosti.

Nije postupljeno po našoj preporuci prethodne godine, te nije u 2011. godini izvršena analiza iskazanog akumuliranog deficita koji je krajem 2010. godine iznosio 33.449.703 KM i za isti nije donesen plan pokrića, odnosno nisu obezbijeđeni izvori finansiranja. Umjesto navedenog i u 2011. godini nastavljeno je sa ostvarivanjem deficita, zbog čega se desilo da akumulirani deficit premašuje izvore stalnih sredstava. Ovim Vlada Županije nije poduzela nikakve mjere za uravnoteženje prihoda i rashoda, kao i osiguranju izvora za financiranje proračunskog deficita kako je propisano člankom 17. Zakona o proračunima u FBiH.

Izvršiti analizu iskazanog deficita i poduzeti adekvatne mjere na planiranju pokrića istog sukladno članku 17. Zakona o proračunima u FBiH.

Pri finansijskom izvještavanju dosljedno primjenjivati proračunsko računovodstvo koje se zasniva na načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pravovremenosti.

Rashode i izdatke evidentirati prema računovodstvenom načelu modificiranog nastanka događaja.

4.8 Godišnji popis na dan 31.12.2011. godine

Vlada Županije kao i prethodne godine nije donijela Odluku o formiranju središnjeg popisnog povjerenstva, a niti je donijela odluku o usvajanju izvješća o izvršenom popisu. Naime, Središnje povjerenstvo za popis sredstava, obveza i potraživanja Županije, formirano je rješenjem ministra financija i isto je sačinilo Izvješće o izvršenom popisu iz kojeg se ne može potvrditi da je izvršeno usklađivanje stvarnog stanja sredstava i izvora sredstava, obveza i potraživanja sa knjigovodstvenim stanjem.

Uvidom u pojedinačna izvješća utvrdili smo da su popisna povjerenstva preuzimala financijska stanja stalnih sredstava iz knjigovodstvenih evidencija, odnosno nije izvršen stvarni popis istih. Na pojedinim popisnim listama umjesto inventurnog broja upisivani su nazivi konta, nisu utvrđene količine po knjigama i stanje količina po popisu, te eventualne razlike (viškovi i manjkovi). U izvješćima popisnih povjerenstava (Vlada, Srednja škola A.B Šimić Grude) za stalna sredstva (zgrade) koja se vode u pripremi a ista su završena u ranijim godinama nisu data obrazloženja na šta se odnose i koliko dugo sredstva se nalaze na ovoj poziciji, odnosno prijedloge za knjigovodstveno evidentiranje istih u upotrebu.

Središnje povjerenstvo je sačinilo pregled potraživanja evidentiranih po Zaključku Vlade, ugovoru ili fakturi, a za potraživanja starija od 6 mjeseci (pojedina su evidentirana čak u 2008. godini) nije dalo prijedloge za knjigovodstveno evidentiranje istih sukladno računovodstvenim propisima.

Popisna povjerenstva proračunskih korisnika nisu vršila popis obveza, a centralno popisno povjerenstvo je preuzelo stanje obveza iz knjigovodstvenih evidencija, odnosno nije izvršen stvarni popis istih.

Potrebno je popisom na dan 31.12. tekuće godine utvrditi stvarno stanje imovine i obveza Županije i isto uskladiti sa knjigovodstvenim stanjem sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH.

4.8.1 Stalna sredstva

U konsolidiranim financijskim izvješćima sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana na datum bilance iznosi 43.842.769 KM, nabavna vrijednost 64.074.598 KM, a otpisana vrijednost 20.231.829 KM.

Vrijednost stalnih sredstava po vrstama prikazana je u tabelarnom pregledu, te promjene i kretanja tokom revidirane godine i uporedni podaci prethodne i 2011. godine.

Opis	Zemljište	Gradevine	Oprema	Sredstva u obliku prava	Sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost						
01.01.2011.	1.469.515	35.359.465	15.661.409	385.144	10.888.395	63.763.928
Direktne nabavke	-	238.992	89.389	-	7.330	
Ukupno povećanje	-	238.992	89.389	-	7.330	335.711
Rashodo. po popisu	-	-	(25.041)	-	-	(25.041)
Ukupno smanjenje	-	-	(25.041)	-	-	(25.041)
Stanje 31.12.2011.	1.469.515	35.598.457	15.725.757	385.144	10.895.725	64.074.598
Amortizacija						
01.01.2010.	-	7.217.839	11.907.071	-	-	19.124.910
Amortizacija 2011.	-	455.898	659.264	-	-	1.115.162
Isknjižavanje amort.	-	-	(8.244)	-	-	(8.244)
ISPRAVKA 31.12.11.	-	7.673.738	12.558.091	-	-	20.231.829
Neotpisana vrijednost 31.12.2010.	1.469.515	28.141.626	3.754.338	385.144	10.888.395	44.639.017
Neotpisana vrijednost 31.12.2011.	1.469.515	27.924.719	3.167.666	385.144	10.895.725	43.842.769

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 10.895.725 KM i odnosi se na zgrade. Od čega su najveća sredstva iskazana kod Vlade u iznosu 8.976.341 KM.

Revizijom smo utvrdili da se kod proračunskog korisnika **Vlade** vode sredstva u pripremi još iz perioda od 2005. godine za zgrade koje su završene u ranijem periodu ukupne vrijednosti od 8.170.345 KM, od čega se za zgradu Pravosuđa odnosi 4.328.155 KM, zgradu MUP-a Ljubuški 2.176.520 KM i zgradu PU Grude 1.665.670 KM. Navedene zgrade se koriste već duži vremenski period (useljene), a za iste nije izvršeno knjigovodstveno evidentiranje stavljanja u upotrebu (funkciju), čime nije postupljeno sukladno članku 16. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u Federaciji BiH.

Prema obrazloženju odgovornih zgrade nisu stavljene u upotrebu, jer nije data upotrebna dozvola zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa. Nije nam prezentirana dokumentacija u svezi datog obrazloženja, odnosno koji su razlozi za nepoduzimanje aktivnosti na rješavanju istih.

Kod **Srednje škole Anton Branko Šimić Grude** na poziciji sredstava u pripremi iskazan je iznos 570.733 KM, i odnosi se na izgrađeni objekat školu, za koji je ispostavljena okončana situacija u listopadu 2009. godine. Prema obrazloženju odgovornih objekat se koristi od 2009. godine, a nije stavljen u upotrebu, jer nije data upotrebna dozvola zbog neriješenih imovinsko – pravnih odnosa. Kao i u prethodnom slučaju, nije nam prezentirana prateća dokumentacija za nepoduzimanje aktivnosti na rješavanju istih.

Imajući u vidu da se sredstva u pripremi u ukupnom iznosu od 8.741.078 KM već duži vremenski period od 2005. godine, odnosno 2009. godine od momenta kad su zgrade izgrađene (raspoložive za funkciju), odnosno od momenta kad su se počela koristiti za predviđene namjene nisu stavljene u

upotrebu, ima za posljedicu da u proteklom periodu nije vršen obračun amortizacije, što ima direktan uticaj i na vrijednost stalnih sredstava, zbog čega iskazana vrijednost stalnih sredstava na datum bilance nije realna.

Zgrade koje su završene i koje se koriste potrebno je knjigovodstveno evidentirati stavljanjem sredstava u upotrebu kod nadležnog proračunskog korisnika sukladno računovodstvenim propisima.

4.8.2 Novčana sredstva

Na dan 31.12.2011. godine na Jedinostvenom računu Riznice novčana sredstva iznose 4.644.844 KM, od čega se na sredstva na žiro računu odnosi 4.615.433 KM. U odnosu na prethodnu godinu stanje novčanih sredstava je povećano zbog zaduženja po osnovu dugoročnog kredita u iznosu od 4.000.012 KM kod Nove banke koja su odobrena krajem 2011. godine.

Novčana sredstva iskazana na datum bilanci su:

	31.12.2011.	31.12.2010.
Novčana sredstva	4.644.844	1.016.344
Transakcijski računi u bankama	4.615.433	990.196
Blagajna	16.352	13.089
Akreditivi (blokirani – Hercegovačka banka)	13.059	13.059

Prema Izvješću Središnjeg popisnog povjerenstva na transakcijskom računu iznos od 529.330 KM, kao i akreditivi od 13.059 KM odnose se na sredstva koja se nalaze kod Herecegovačke banke i ista su blokirana.

4.8.3 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja u konsolidiranim finansijskim izvješćima za robe i usluge iskazana su u iznosu 3.862.291 KM. U odnosu na prethodnu godinu potraživanja su povećana zbog evidentiranja viška rashoda iznad izvora stalnih sredstava u okviru ostalih potraživanja u iznosu od 3.204.453 KM, (što je šire pojašnjeno u točki 4.7. Izvješća).

Kratkoročna potraživanja iskazana na datum bilanci su:

	31.12.2011.	31.12.2010.
Kratkoročna potraživanja	3.862.291	674.640
Potraživanja od pravnih lica	263.281	441.694
Ostala potraživanja	3.599.010	232.946
Potraživanja od Agencije za privatizaciju	153.658	153.658
Sumnjiva i sporna potraživanja	161.920	-
Potraživanja po osnovu rashoda iznad izvora stalnih sredstava	3.204.453	-
Druga potraživanja	77.029	78.288
Akontacije za službena putovanja	1.950	1.000

Potraživanja od pravnih lica iskazana su u iznosu 263.281 KM, od čega su najveća kod Uprave za inspeksijske poslove u iznosu 143.934 KM. Tijekom 2011. godine, kod istog korisnika na sumnjiva i sporna potraživanja prenesen je iznos od 161.920 KM, a temeljem potraživanja za ispostavljene račune za obavljene veterinarsko-sanitarne preglede Mesne industrije „Farmko“ d.o.o Široki Brijeg u iznosu 99.688 KM i Mesne industrije „Dušići“ d.o.o Posušje u iznosu 62.232 KM iz 2009. i 2010. godine.

U okviru **ostalih potraživanja** iskazana su potraživanja od Agencije za privatizaciju Županije u iznosu od 153.658 KM i Rudnici boksita d.o.o Široki Brijeg u iznosu 70.000 KM temeljem datih pozajmica iz perioda 2008. i 2009. godine uz ugovoreni rok vraćanja 3, odnosno 6 mjeseci.

Revizijom smo utvrdili da se za ova potraživanja u ukupnom iznosu od 223.658 KM nisu poduzele odgovarajuće mjere naplate, a niti su ista knjigovodstveno evidentirana na poziciji sumnjiva i sporna potraživanja, iako su značajno starija od 6 mjeseci, čime nije postupljeno sukladno računovodstvenim propisima.

Kratkoročna potraživanja knjigovodstveno evidentirati sukladno računovodstvenim propisima, te poduzeti sve zakonom propisane mjere za naplatu istih.

4.8.4 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 40.183.117 KM, od čega se na obveze odnosi 39.266.088 KM, a na razgraničenja 917.029 KM.

Kratkoročne obveze u odnosu na prethodnu godinu veće su za 12,43 % ili u iznosu za 4.341.722 KM. Struktura iskazanih kratkoročnih obveza je slijedeća:

R.br.	Opis	Stanje na 31.12.2011.	Stanje na 31.12.2010.	Index (3/4)
1	2	3	4	5
1.	Krat. obveze prema dobavljačima, fizičkim licima i ostale kr. ob.	13.810.571	9.848.332	140,23
2.	Obveze po krat. kreditima i zajmovima	845.349	1.745.639	48,43
3.	Obveze prema djelatnicima	24.610.168	23.330.594	105,48
3.1	Obveze za plaće – redovan rad	1.688.738	1.677.063	100,69
3.2.	Obveze za naknade place	424.100	0	-
3.3	Doprinosi	21.301.101	20.584.019	103,48
3.4.	Ostale obveze po osnovu naknada djelatnika	1.196.229	1.069.512	111,84
UKUPNO (1+2+3)		39.266.088	34.924.565	112,43

Obveze prema dobavljačima iskazane su u iznosu 13.050.963 KM od čega su najveće kod: Vlade 3.425.894 KM, Ministarstva gospodarstva 2.693.383 KM, Uprave za ceste 1.728.777 KM, Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi 1.444.647 KM i Ministarstva financija 1.017.908 KM, a odnose se na obveze tekuće i ranijih godina (dobavljači i korisnici tekućih prijenosa).

Revizijom smo utvrdili da dio obveza 2011. godine nije evidentiran u trenutku nastanka istih, a odnose se na dio obveza za socijalna davanja iz 2011. godine u iznosu od 1.208.772 KM, MUP-a 421.370 KM obveze za tekuće troškove i nabavu opreme i 11.844 KM kod Uprave za ceste za usluge nadzora nad izvođenjem radova na R-419 Posušje- Jablanica. Također, dio obveza iz 2008. godine nije evidentiran u iznosu 237.236 KM (mjere pritvora 38.510 KM i nabava udžbenika 198.726 KM).

Obzirom da proračunski korisnici nisu izvršili popis obveza na dan 31.12.2011. godine, kao i da dio obveza nije evidentiran u trenutku nastanka obveze ne postoji pouzdana osnova na temelju koje bi se potvrdilo da stvarno stanje obveza odgovara iskazanom u financijskim izvješćima.

Obveze temeljem kratkoročnog zaduživanja iskazane su u iznosu 845.349 KM u odnosu na prethodnu godinu manje su za 51,57%, a zbog otplate kredita iz ranijeg perioda u iznosu 900.289 KM.

U okviru ovih obveza iznos od 400.000 KM odnosi se na obvezu evidentiranu tijekom 2010. godine temeljem izvoda Banke za doznačena sredstava od strane Zavoda za zdravstveno osiguranje Županije. Sredstva su doznačena na ime pozajmice Vlade Županije za tekuću likvidnost za što nije prezentiran ugovor ili drugi akt o navedenoj pozajmici.

Iznos od 445.349 KM odnosi se na obvezu prema Zavodu za zdravstveno osiguranje Županije temeljem Ugovora o pozajmici od 10.12.2009. godine zaključenim između Vlade i Zavoda. Navedenim Ugovorom su odobrena sredstva u svrhu financiranja isplate porodiljnih naknada za 2009. godinu sa rokom otplate 12 mjeseci, bez kamate i u tri jednake rate.

Obveze prema djelatnicima iskazane su u iznosu 24.610.168 KM, a odnose se u najvećem dijelu na neizmirene doprinose iz i na plaće od 21.301.101 KM, kao i neisplaćenih neto plaća i naknada za XI i XII 2011. godine u iznosu 2.112.838 KM i ostalih naknada u revidiranoj godini u iznosu 1.196.229 KM.

Prema prezentiranoj dokumentaciji na obveze za doprinose iz ranijeg perioda odnosi se 17.871.541 KM koji nisu isplaćivani sukladno propisima prilikom isplata neto plaća. Ostvarivanje prava iz osnova radnog odnosa se izmiruje prilikom odlaska u mirovinu ili plaćanjem po rješenjima Porezne uprave o prinudnoj naplati. Obveze za XI i XII 2011. godine od 3.429.560 KM plaćene su u periodu I-III 2012. godine.

Struktura obveza za doprinose je slijedeća:

- obveze ranijeg perioda u iznosu 17.871.541 KM, a odnose se na doprinose za mirovinsko osiguranje 4.706.908 KM; doprinose za zdravstveno osiguranje 11.171.667 KM, doprinose za neuposlenost 1.992.784 KM i ostale doprinose 182 KM;
- obveze tekuće godine u iznosu 3.429.560 KM, od čega su doprinosi za mirovinsko osiguranje 1.655.016 KM; doprinosi za zdravstveno osiguranje 1.611.229 KM, doprinosi za neuposlenost 145.844 KM i ostali doprinosi (beneficirani staž) 17.471 KM.

Porezna uprava je pokrenula postupak prinudne naplate i izdala je rješenja o prinudnoj naplati tijekom 2010. i 2011. godine. Prema prezentiranom pregledu rješenja o naplati porezne obveze po korisnicima od 23.01.2012. godine ukupan dug iznosi 16.082.365 KM (glavni dug i kamate) od čega je izmireno 2.701.221 KM, tako da dug po ovom osnovu iznosi 13.381.144 KM za obveze iz 2006, 2008, 2009. i 2010. godine.

Obveze za doprinosa nisu realno iskazane, obzirom da nisu evidentirani doprinosi za beneficirani staž policijskih službenika za koje nemamo točan podatak o visini istih, jer se već duži vremenski period ne vrši obračun istih, (što je šire pojašnjeno u točki: 4.5.1 Izvješća).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu 917.029 KM, i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 11,18 % ili u iznosu 92.225 KM. Na razgraničene prihode odnosi se 432.591 KM i razgraničene rashode 454.781 KM.

Najveći dio razgraničenih rashoda u iznosu 419.275 KM odnosi se na troškove iz 2008. godine koji nisu evidentirani u periodu kada su i nastali, što je suprotno načelu modificiranog nastanka događaja, o čemu smo konstatirali u ranijim revizorskim izvješćima. U 2011. godini isti su smanjeni za 2.810 KM.

4.8.5 Dugoročne obveze i razgraničenja

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu 12.724.118 KM i u odnosu na prethodnu godinu obveze veće su za 1.968.803 KM. Obveze po kreditima iznose 12.642.530 KM, a za nabavu opreme (vozila) putem leasinga 81.588 KM.

Struktura i stanje kredita je slijedeće:

Dugoročni krediti	Svrha zaduženja	Period otplate duga		Stanje na dan 31.12.2010	Stanje na dan 31.12.2011
		Glavnica	Kamata		
OPEC fond (Razvojna banka)	rekon. školskih objekata	2008.-2019.	2008.-2019.	272.777	258.224
Hypo Alpe Adria Bank	završetak izgradnje stam. zgrade za branitelje	2007.- 2012.	2007.- 2012.	344.028	124.530
Hypo Alpe Adria Bank	završetak izgradnje stam. zgrade za branitelje	2007.- 2012.	2007.- 2012.	256.269	92.763
Hypo Alpe Adria Bank	izgradnja školske športske dvorane	2009. - 2012.	2009. - 2012.	726.540	354.615
Međunarodni monetarni fond (MMF) -Stand by aranžman	tekuća likvidnost – fin. proračunskog deficita	2012.-2014.	2010.-2014.	2.700.000	2.700.000
Nova Banka AD Banja Luka	Izgradnja i rekonstrukcija školskih objekata i lokalne infrastrukture	2010. – 2015.	2010. – 2015.	6.335.539	5.112.398
Nova Banka AD Banja Luka	tekuća likvidnost -za fin. proračunskog deficita	2012.- 2015.	2012.- 2015.	0	4.000.000
Sveukupno				10.635.153	12.642.530

U 2011. godini Županija se zadužila u iznosu od 4.000.000 KM temeljem Odluke Skupštine o dugoročnom zaduženju od 14.11.2011. godine kojim je odobrila zaduženje na period od 4 godine u svrhu financiranja proračunskog deficita. Ugovor o dugoročnom kreditu zaključen je 30.12.2011. godine između Ministarstva financija i Nove Banke Banja Luka sa rokom otplate kredita 48 mjeseci, kamatnom stopom od 6,95% godišnje i otplatom u jednakim mjesečnim anuitetima.

Na dan 31.12.2011. godine navedena sredstva su iskazana na transakcijskom računu Županije a ista su tijekom siječnja i veljače 2012 utrošena za izmirivanje dijela obveza 2011. godine.

5. SUDSKI SPOROVI

Prema Izvješću o radu Županijskog pravobraniteljstva za 2011. godinu, ukupno predmeta u radu iz svih godina je 498 od čega iz ranijeg perioda 254 a iz 2011. godine 244.

Najznačajniji predmeti tijekom revidirane godine u kojima je Županija tužena se odnose na sporove iz obvezenih odnosa (isplata duga, naknada štete i sl.) ukupnog tužbenog zahtjeva od 1.287.636 KM i predmeti u svezi radnih sporova (isplata razlike plaća, topli obrok, regres i dr.) u vrijednosti spora 789.813 KM.

Temeljem predmeta u kojima je Županija tužitelj ukupno utužena potraživanja iznose 2.058.414 KM, a odnose se na sporove gdje je iz kaznenog postupka Županija kao oštećena upućena u parnicu.

5.1 Vanbilansna evidencija

Na vanbilansnoj evidenciji evidentirano je ukupno 9.165.114 KM od čega se 8.114.608 KM odnosi na neplaćene obveze za doprinose na plaće i iz plaća za zdravstveno osiguranje i zapošljavanje sa stanjem na 31.12.2004. godine (razlika za manje isplaćene obveze jer su se prilikom isplate plaća doprinosi plaćali na iznos najniže plaće). Za isto je Vlada 13.01.2005. godine donijela Odluku kojom je utvrđeno da Ministarstvo financija privremeno neće knjižiti kao obveze Županije čime je postupljeno suprotno propisima.

U okviru vanbilansne evidencije vodi se evidencija o poslovanju sa sudskim i upravnim pristojbama u ukupnom iznosu od 1.050.506 KM (sudske pristojbe 392.732 KM i upravne pristojbe 657.774 KM).

U vanbilansnoj evidenciji nisu evidentirane garancije Županije po kreditima datim krajnjim korisnicima u ukupnom iznosu od 21.273.421 KM što nije sukladno članku 57. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Odlukama Skupštine iz 2005., 2007. i 2009. godine date su garancije na 5 kredita a korisnici kredita su: Općina Posušje, Općina Grude i JP Komrad d.o.o. Posušje (projekti vodoopskrbnog sustava), Služba za zapošljavanje Županije (isplata novčanih naknada razvojčanim braniteljima za rujan 2007. godine) i Zavod zdravstvenog osiguranja Županije (završetak radova na objektu kliničke bolnice Mostar).

Date garancije po kreditima knjižiti sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

5.2 IT Sustav

Računarske resurse Ministarstva financija čine samostalna računala i tri odvojene računarske mreže u kojima se izvršavaju tri softverska rješenja kojima su podržani procesi raspodjele javnih prihoda (RAS), obračun plata i riznično poslovanje (Oracle FMIS). Iz RAS sustava podaci se automatski prenose u sustav Riznice, a iz sustava za obračun plata manuelno izrađuju knjigovodstveni nalozi i knjiže u sustav Riznice. U Ministarstvu se obračunavaju plaće za sve proračunske korisnike, postojeće softversko rješenje za obračun plaća se koristi od početka primjene Zakona o dohotku i ministarstvo nije vlasnik izvornog koda softvera.

Za funkcioniranje sustava Ministarstvo nije obezbijedilo adekvatan način održavanja softverske aplikacije što je rezultiralo da se iz sustava generiraju standardna izvješća bez bitnih elemenata ili se ne mogu dobiti bitni podaci (prosječan broj uposlenih za period). Također se zbog postavljenih ograničenja od strane autora softvera ne može izvršiti proširenje kapaciteta hardverske opreme što dodatno opterećuje funkcioniranje sustava. Već smo ukazivali da u sustavu Riznice na unosu proračuna se ne vrši poređenje iznosa zakonskog i operativnog proračuna što znači da kumulativ operativnog proračuna može biti veći od zakonskog što je u suprotnosti sa Zakonom o Riznici i stvara mogućnost prekoračenja zakonskog proračuna. Također, smo skretali pažnju da izvješće bruto bilance nakon zatvaranja konta na kraju godine ima grešku na totalima (stavke sa storniranim iznosima koji se po pravilu oduzimaju u izvješću se zbrajaju) što otežava kontrolu, jer stvara potrebu za dodatnim izračunima.

Implementirati kontrolu poređenja zakonskog i operativnog proračuna u softverskom rješenju sustava Riznice, odnosno uskladiti funkcionalnost sustava Riznice sa Zakonom o Riznici i izvršiti potrebne ispravke na izvješćima u sustavu Riznice.

Uspostaviti adekvatnu informatičku podršku procesu obračuna plata, kao i ostalim procesima, te informatičku infrastrukturu sukladno važećim standardima tehnološkog razvoj i IT sigurnosti.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Vlada Zapadnohercegovačke županije je u privitku akta broj: 01-767-7/12 od 06.07.2012. godine dostavila komentare na Nacrt Izvješća o reviziji finansijskih izvješća proračuna za 2011. godinu i to: Ministarstva financija, Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa, Uprave civilne zaštite i Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

U vezi komentara Uprave civilne zaštite u kojem se navodi da se kao polazna osnova za raspodjelu 40% sredstava za financiranje određenih hitnih mjera uzima prethodna godina, nije

točan. Još jednom napominjemo da je shodno važećem propisu regulirano da se kao osnova za raspodjelu sredstava uzima iz tekućeg godišnjeg priliva, što je detaljno obrazloženo u točki 4.5.3 Izvješća.

Komentari i obrazloženja data na Nacrt Izvješća su sa dužnom pažnjom razmotreni i oni koje smo smatrali opravdanim i za koje je dostavljena dokumentacija inkorporirani su u Konačno Izvješće o reviziji finansijskih izvješća za 2011. godinu.

**Rukovodilac Sektora za finansijsku
reviziju**

Ismeta Junuzović, dipl.oec.

Vođa tima

Nidheta Mlivić, revizor za fin. reviziju, dipl.oec.

Član tima

Vildana Šahbegović, mlađi revizor za fin. reviziju, dipl.oec.